

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
ในกรุงเทพมหานคร

สุนนา วงศ์ภักดิ์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2545

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ISBN 974-09-0549-8

A STUDY ON INFLUENTIAL FACTORS DETERMINING
THE NUMBER OF INTERNATIONAL TOURISTS
IN BANGKOK

SUMANA WONGPAKAM

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2002

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ISBN 974-09-0549-8

23 Nov 46
Invt. 10986091
R.
O.
I. 1A190A60

Thes

เลขที่เอกสาร: 21.8.
..... 2A65
..... 2545

3

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวน
นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุนภา วงศ์ภาคำ

คณะ เศรษฐศาสตร์

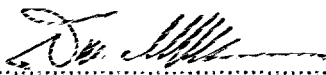
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ วันชัย ริมวิทยากร

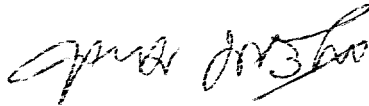
รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

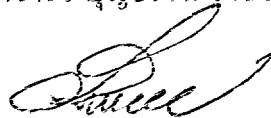

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรพล ราชภัณฑารักษ์)

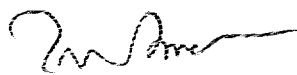
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ บุญธรรม ราชรักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วันชัย ริมวิทยากร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไกร โพธิ์งาม)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวน
นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้เขียน : นางสาวสุนนา วงศ์ภักดิ์

ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ วันชัย ริมวิทยากร
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ไกร โพธิ์งาม

ปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการสร้างรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ ลดปัญหาการว่างงาน และกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค กรุงเทพมหานครเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศและนำรายได้เข้าสู่ประเทศมากที่สุด การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร โดยการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครและวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มาจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 54.50 มีสัญชาติเป็นชาวสหราชอาณาจักร ร้อยละ 20.50 เพศชาย ร้อยละ 61.00 อายุ 25-34 ปี ร้อยละ 45.75 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 40.75 สถานภาพโสด ร้อยละ 68.75 อาชีพผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ ร้อยละ 44.00 รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี ต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐ ร้อยละ 30.00 เดินทางท่องเที่ยว

กรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก ร้อยละ 57.75 ก่อนเดินทางได้รับข้อมูลการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครจากญาติหรือเพื่อน ร้อยละ 49.75 จัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ร้อยละ 94.00 เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเครื่องบิน ร้อยละ 89.25 เป็นการเดินทางในช่วงวันหยุด ร้อยละ 86.00 ฟานักในเกสต์เฮาส์ ร้อยละ 62.00 เดินทางท่องเที่ยวใน กรุงเทพมหานครโดยรถโดยสารประจำทาง ร้อยละ 41.50 นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก ในกรุงเทพมหานคร 1-7 วัน ร้อยละ 66.25 และใช้เงินต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 58.00 สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และต้นทุนการเดินทาง ตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่อต้นทุน การเดินทางทุกประเภทว่ามีราคาถูกหรือสมเหตุสมผล และมีความต้องการให้ปรับปรุง ด้านภาวะมลพิษ การจราจร และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตามลำดับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีกครั้ง

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวที่มีความ สัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพ มหานคร รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก ในกรุงเทพมหานคร ยานพาหนะที่ใช้เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จำนวนเงินที่นัก ท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง ระดับการศึกษา รูปแบบการเดินทาง และผู้ร่วมเดินทาง กับนักท่องเที่ยว ปัจจัยทางด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของ นักท่องเที่ยวด้านสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว ได้แก่ การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ประชาชน ท้องถิ่น ต้นทุนการท่องเที่ยว การเยี่ยมญาติหรือเพื่อน และสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็น พิเศษ ด้านต้นทุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการคมนาคม อาหารและเครื่องดื่ม การซื้อสินค้าและของที่ระลึก การสื่อสาร และค่าที่พัก ด้านสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ ปรับปรุง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร ต้นทุนการเดินทาง การ บริการข้อมูลการท่องเที่ยว ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และประชาชนท้องถิ่น

ABSTRACT

Thesis Title : A Study on Influential Factors Determining
the Number of International Tourists in Bangkok

Student 's Name : Miss Sumana Wongpakam

Degree Sought : Master of Economics

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Boontham Racharak Chairperson
2. Assoc. Prof. Vanchai Rimvitthayakorn
3. Assoc. Prof. Dr. Grai Phongam

Nowadays, tourism industry plays a very important role in developing both economic and social status of the country. It yields income in the form of foreign currencies, a decrease in unemployment, the distribution of income to another regions of the country. It is interesting that, among provinces, Bangkok is the most favorite destination for international tourists and bring most income to the country. The main objectives of the study on influential factors determining the number of international tourists in Bangkok are to study characteristics the international tourists with regard to their economic, social and tourism attitudes and to find out influential factors determining the number of international tourists in Bangkok. A detailed questionnaire is used to collect data from international tourists who are travelling in Bangkok and to be analyzed through the Chi-Square test.

The result of the study indicates that the majority of the international tourists came from Europe (54.50 percent) especially the United Kingdom (20.50 percent). Most of them were professionals (44.00 percent) who traveled for their holidays (86.00 percent). They visited Bangkok for the first time (57.75 percent) and got information before arrival from their relatives and friends (49.75 percent). They arrived in Bangkok by airplane (89.25 percent), and preferred to stay in a guesthouse (62.00 percent) and traveled by bus (41.50 percent). They planned to stay in Bangkok for 1-7 days (66.25 percent) and spent money less than 20,000 baht (58.00 percent). The tourists' motivations for travelling in Bangkok respectively are its tourist attractions, local people and cost of travelling. The tourists would like Bangkok to be improved in pollution, traffic, and untidiness respectively. Most of the tourists tend to pay a revisit to Bangkok.

The result of the study on influential factors determining the number of international tourists in Bangkok reveals that sources of information before their arrival, annual personal income before tax, number of expected staying days in Bangkok, means of transportation to Bangkok, amount of the expense on travelling in Bangkok, tourists' revisiting, the main purpose of the travelling, education, types of travel arrangement, and accompanist were relevant factors. Influential attitude factors determining tourists' motivations for travelling in Bangkok were shopping goods and souvenirs, local people, cost of travelling, visiting to relatives or friends and their special interests. In term of the travelling costs, the following issues were likely to be given special concern transportation, food and beverage, shopping goods and souvenirs, communication, and

accommodation. In term of making Bangkok to be a better place to visit, the tourists tend to care about language communicative ability, cost of travelling, tourist information services, communicative facilities, and local people.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศใน กรุงเทพมหานครจะสำเร็จลุล่วงลงไปไม่ได้ หากขาดความอนุเคราะห์จากบุคคล ดังต่อไปนี้

รศ.บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และสละเวลาในการตรวจสอบ แก่ใจวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและมีคุณภาพ

รศ.วันชัย ริมวิทยากร และรศ.ดร.ไกร โพธิ์งาม กรรมการวิทยานิพนธ์ กรุณาให้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานต่างๆ ที่กรุณาเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อนๆ พี่ๆ นักประชาสัมพันธ์ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ทุกคน โดยเฉพาะ คุณอโณ มหาพันธ์ ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการออก แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และเป็นกำลังใจตลอดการศึกษา

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ พี่สาว และน้องชายที่เป็นกำลังใจในการ ศึกษาเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือผู้ที่สนใจ ผู้ศึกษาขอขอบความดี ให้กับบุคคลดังกล่าว และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาจะขอรับไว้เพียงผู้เดียว

สุมนา วงศ์ภักดิ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
สมมติฐานของการศึกษา.....	7
ขอบเขตของการศึกษา.....	7
วิธีการศึกษา.....	8
ข้อจำกัดของการศึกษา.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
ทฤษฎีอุปสงค์.....	11
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร.....	29
ความเป็นมาและสภาพทางภูมิประเทศของกรุงเทพมหานคร.....	29
สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร.....	30
อุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร.....	40
ความต้องการการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร.....	43

บทที่	หน้า
4	52
วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการศึกษา	52
วิธีการดำเนินการวิจัย	52
ผลการศึกษา.....	56
5	84
สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการศึกษา	84
ข้อเสนอแนะ	87
ภาคผนวก	89
บรรณานุกรม	94
ประวัติผู้เขียน.....	97

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	รายรับ รายจ่ายจากการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2520-2544..... 3
2	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และวันพักเฉลี่ยในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2520-2544..... 4
3	รายรับจากการท่องเที่ยว และสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2544..... 5
4	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และรายรับจากการท่องเที่ยว จำแนกตามภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2544 6
5	จำนวนโรงแรม ห้องพัก และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้าพัก ในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2531-2544..... 41
6	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2542-2544 44
7	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามถิ่นที่อยู่ ปี พ.ศ. 2541-2544 45
8	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ปี พ.ศ. 2541-2544..... 45
9	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ปี พ.ศ. 2541-2544..... 46
10	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ ปี พ.ศ. 2541-2544 47
11	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพาหนะเดินทาง ปี พ.ศ. 2541-2544 48

ตารางที่	หน้า
12 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง ปี พ.ศ. 2541-2544	49
13 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่พำนัก ปี พ.ศ. 2541-2544.....	50
14 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ปี พ.ศ. 2541-2544.....	51
15 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสัญชาติและภูมิภาค	57
16 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ.....	58
17 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ.....	59
18 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
19 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	61
20 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ.....	62
21 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี	64
22 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร.....	65

ตารางที่	หน้า
23 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่ กรุงเทพมหานคร.....	66
24 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรูปแบบการเดินทาง	67
25 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามยานพาหนะในการเดินทางเข้าสู่ กรุงเทพมหานคร.....	68
26 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผู้ที่ร่วมเดินทางกับนักท่องเที่ยว.....	69
27 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง.....	70
28 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่พำนัก	71
29 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทยานพาหนะในการเดินทาง ท่องเที่ยว.....	73
30 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก ในกรุงเทพมหานคร	74
31 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่าย ในกรุงเทพมหานคร	75
32 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อ สิ่งจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	76

ตารางที่	หน้า
33 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อ ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร.....	78
34 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อ สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงในกรุงเทพมหานคร.....	79
35 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร จำแนกความต้องการกลับมาท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร.....	80
36 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่าง ประเทศกับข้อมูลด้านลักษณะทั่วไป และพฤติกรรมกรท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยว.....	81
37 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่าง ประเทศกับข้อมูลทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (tourism industry) เป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะมีส่วนในการสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศ นอกจากนี้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังเกิดผลเชื่อมโยงไปยังอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง ลดปัญหาการว่างงาน และกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจมากมายหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจด้านการคมนาคม ที่พัก อาหาร และการนำเที่ยว ซึ่งผลผลิตหลักที่นักท่องเที่ยวซื้อโดยตรง คือ บริการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้าเกษตรกรรมและหัตถกรรมต่างๆ เป็นต้น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิตที่เรียกว่า ผลของตัวทวี (multiplier effect) ซึ่งเป็นผลให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจและการลงทุน นอกจากนี้ยังเป็นการนำทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการผลิตและการจัดจำหน่าย ดังนั้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงได้รับการสนับสนุนให้เป็นประโยชน์เพิ่มเติมต่ออุตสาหกรรมเกษตรหรืออุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิม นับเป็นความได้เปรียบอย่างมากของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จากความผันผวนของเศรษฐกิจโลกและวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2516 และครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2524 ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั่วโลกอย่างรุนแรง รวมถึงประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเกษตรกรรมที่จำเป็นต้องพึ่งพารายได้จาก การส่งออกสินค้าทางการเกษตร แต่การผลิตสินค้าเหล่านี้ขึ้นอยู่กับสภาพดิน ฟ้า อากาศ นอกจากนี้การแข่งขันในตลาดโลกอย่างรุนแรงและการใช้มาตรการกีดกันทาง

การค้าเป็นสาเหตุของการส่งออกที่ลดลง และส่งผลถึงการขาดดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศ เพื่อชดเชยการขาดดุลดังกล่าวรัฐบาลต้องเพิ่มรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ โดยการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่การผลิตและการจัดจำหน่ายไม่มีขีดจำกัด อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเริ่มบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นต้นมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ถึงปัจจุบัน (ตารางที่ 1) ดุลการท่องเที่ยวมีลักษณะเกินดุลมาโดยตลอด และส่วนที่เกินดุลการท่องเที่ยวนี้เองเป็นส่วนที่ช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการค้าและดุลการชำระเงินของประเทศ

จากสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 (ตารางที่ 2) มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยเป็นจำนวน 1,220,672 คน และมีรายรับจากการท่องเที่ยว 4,607 ล้านบาท จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศดังกล่าวเพิ่มขึ้นเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2544 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นถึง 10,061,950 คน ส่งผลให้มีรายรับจากการท่องเที่ยวถึง 299,047 ล้านบาท รายรับดังกล่าวเป็นจำนวนที่สูงกว่าการส่งออกข้าวและผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่เคยนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับหนึ่ง โดยในปี พ.ศ. 2540-2544 (ตารางที่ 3) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับสองเรื่อยมา รองจากอุตสาหกรรมการผลิตคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน โดยมีอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นอันดับสาม

กรุงเทพมหานครเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2544 (ตารางที่ 4) มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 39.11 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้ ร้อยละ 27.00 และภาคตะวันออก ร้อยละ 14.16 ตามลำดับ ส่งผลให้กรุงเทพมหานครมีรายรับจากการท่องเที่ยวสูงที่สุด ร้อยละ 38.12 รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้ ร้อยละ 34.23 และภาคตะวันออก ร้อยละ 13.90 ตามลำดับ จากความได้เปรียบด้านความเป็นเมืองหลวงซึ่งเป็นศูนย์กลางในทุกด้าน และปัจจัยพื้นฐานอันพร้อมมูล ได้แก่ การคมนาคมทั้งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก สถานที่แลกเงิน และสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่สำคัญ

ตารางที่ 1 รายรับ รายจ่ายจากการท่องเที่ยว และดุลการท่องเที่ยวของประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2520-2544

หน่วย: ล้านบาท			
ปี พ.ศ.	รายรับจาก การท่องเที่ยว	รายจ่ายจาก การท่องเที่ยว	ดุลการท่องเที่ยว
2520	4,607	3,184	+1,423
2521	8,894	3,579	+5,315
2522	11,232	4,648	+6,584
2523	17,765	4,989	+12,776
2524	21,455	6,027	+15,428
2525	23,879	6,151	+17,728
2526	25,050	7,896	+17,154
2527	27,317	7,290	+20,027
2528	31,768	7,622	+24,146
2529	37,321	7,799	+29,522
2530	50,024	9,902	+40,122
2531	78,859	15,209	+63,464
2532	96,386	19,293	+77,092
2533	110,572	21,822	+89,750
2534	100,005	32,278	+67,726
2535	123,135	40,556	+82,579
2536	127,802	53,315	+74,487
2537	145,211	73,234	+71,977
2538	190,765	83,948	+106,817
2539	219,364	105,621	+113,743
2540	220,754	59,125	+161,630
2541	242,177	59,073	+183,104
2542	253,018	69,649	+183,370
2543	285,272	82,838	+202,434
2544	299,047	96,797	+202,250

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540-2544. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร:
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ตารางที่ 2 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และวันพักเฉลี่ยในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2520-2544

ปี พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง (%)	วันพักเฉลี่ย (วัน)
2520	1,220,672	11.30	4.51
2521	1,453,839	19.10	4.84
2522	1,591,455	9.47	5.09
2523	1,858,801	16.80	4.90
2524	2,015,615	8.44	4.96
2525	2,218,429	10.06	4.79
2526	2,191,003	-1.24	4.91
2527	2,346,706	7.11	5.47
2528	2,438,270	3.90	5.58
2529	2,818,092	15.58	5.93
2530	3,482,958	23.59	6.06
2531	4,230,737	21.47	7.36
2532	4,809,508	13.68	7.63
2533	5,298,860	10.17	7.06
2534	5,086,899	-4.00	7.09
2535	5,136,443	0.97	7.06
2536	5,760,533	12.15	6.94
2537	6,166,496	7.05	6.98
2538	6,951,566	12.73	7.43
2539	7,192,145	3.46	8.23
2540	7,211,345	0.41	8.33
2541	7,764,930	7.53	8.40
2542	8,580,332	10.50	7.69
2543	9,508,623	10.72	7.77
2544	10,061,950	5.82	7.93

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540-2544. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร:
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ตารางที่ 3 รายรับจากการท่องเที่ยว และสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2540-2544

หน่วย: ล้านบาท

สินค้า	2540	2541	2542	2543	2544
คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	227,783	316,102	299,780	338,641	343,027
การท่องเที่ยว	220,754	242,177	253,018	285,272	299,047
เครื่องใช้ไฟฟ้า	134,865	161,821	153,768	211,307	219,246
ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	147,402	183,025	166,108	189,167	195,990
แผงวงจรไฟฟ้าและชิ้นส่วน	75,741	92,906	111,645	179,287	154,810
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	49,643	70,574	75,712	110,380	112,380
อาหารกระป๋อง	73,659	93,890	100,283	103,655	109,889
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	46,913	64,416	61,723	92,053	84,948
อัญมณี	52,847	54,130	56,659	63,379	74,872
ข้าว	65,088	86,801	73,811	65,557	70,124

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2545. สถิติเศรษฐกิจและการเงินรายเดือน เมษายน.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศใน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร และหาความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าวกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจากภูมิภาคต่างๆ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาประกอบเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใช้ในการวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ตารางที่ 4 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และรายรับจากการท่องเที่ยว
จำแนกตามภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2544

ภูมิภาค	จำนวน		รายรับจาก	
	นักท่องเที่ยว (คน-ครั้ง)	ร้อยละ	การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	8,348,911	39.11	101,460.88	38.12
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)	1,310,889	6.14	9,524.16	3.58
ภาคเหนือ	2,643,769	12.38	26,369.66	9.91
ภาคตะวันออก	3,023,673	14.16	37,008.91	13.90
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	236,876	1.11	704.66	0.26
ภาคใต้	5,785,550	27.00	91,105.53	34.23
รวม	21,349,668	100.00	266,173.80	100.00

หมายเหตุ: การเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้งของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
โดยเฉลี่ย 2.75 จังหวัด

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2544. สภาวะการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ.

กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการศึกษา

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครถูกกำหนดโดยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เช่น รายได้ อาชีพ ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ เช่น สัญชาติ เพศ อายุ การศึกษา ปัจจัยอื่นๆ เช่น ประเภทการใช้พาหนะ รูปแบบการเดินทาง และทัศนคติด้านการท่องเที่ยว

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาที่ทำการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร และศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา การสำรวจโดยการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ณ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ถนนพระอาทิตย์ และศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวถนนข้าวสาร ถนนสีลม และถนนสุขุมวิท

4. ขอบเขตระยะเวลาในการเก็บข้อมูล โดยการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครเป็นระยะเวลา 3 เดือน ระหว่างวันที่ 15 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 15 เดือนมกราคม พ.ศ. 2546

วิธีการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มีวิธีการศึกษา ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) มีลักษณะเป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (cross-section data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากการออกแบบสอบถาม และสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (nonprobability sampling) จากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครที่สามารถพูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ โดยกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำจากสูตรของ Yamane จำนวน 400 ตัวอย่าง และเก็บข้อมูล ณ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ถนนพระอาทิตย์ 100 ชุด และศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวถนนข้าวสาร 100 ชุด ถนนสีลม 100 ชุด และถนนสุขุมวิท 100 ชุด

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้แก่ ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร และใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ในการวิเคราะห์ด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยว

2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา โดยการหาค่าไคสแควร์ (chi-square technique) กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนก (test of independence) ที่

ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และอาศัยตารางการณั้จร (contingency table) หรือตารางที่จำแนกข้อมูลออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน โดยจำแนกตามภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

ข้อจำกัดของการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการออกแบบสอบถามภาษาอังกฤษ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครจึงถูกจำกัดเฉพาะนักท่องเที่ยวที่สามารถพูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

คำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. การท่องเที่ยว (tourism) หมายถึง กิจกรรมลักษณะหนึ่งในรูปแบบของนันทนาการหรือการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเกี่ยวกับการเดินทางจากสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งส่วนมากเป็นบ้านของตน ไปอีกสถานที่แห่งหนึ่งถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. ผู้มาเยือน (visitors) แยกออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 นักท่องเที่ยว (tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน เดินทางมาเยือนและพักอยู่ในประเทศ ตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ (local accommodation) โดยแยกตามนักลักษณะของนักท่องเที่ยว ดังนี้

2.1.1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (international tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ค้างคืน เดินทางเข้ามาในประเทศและพำนักอยู่ครั้งหนึ่งๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง (1 คืน) และไม่มากกว่า 60 วัน

2.1.2 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (domestic tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืนอาจเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย เดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่นๆ ระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

2.2 นักทัศนจร (excursionists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (day visitor) เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศน้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่ได้ใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ผู้ที่เดินทางมาด้วยเรือสำราญ (cruise) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวได้ในทำนองเดียวกัน คือ

2.2.1 นักทัศนจรระหว่างประเทศ (international excursionist)

2.2.2 นักทัศนจรภายในประเทศ (domestic excursionist)

3. รายรับจากการท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ในประเทศไทย

4. รายจ่ายจากการท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการซื้อสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยวชาวไทยในต่างประเทศ

5. कुลการท่องเที่ยว หมายถึง รายรับจากการท่องเที่ยวลบด้วยรายจ่ายจากการท่องเที่ยว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำข้อมูลและผลที่ได้จากการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มาประกอบเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใช้ในการวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 2

ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ทฤษฎีอุปสงค์

ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ (demand) หมายถึง จำนวนสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่างๆ กันของสินค้าชนิดนั้น หรือ ณ ระดับรายได้ต่างๆ กันของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่างๆ กัน ของสินค้าชนิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสินค้าและบริการในตลาดการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ (ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ 2542, 17) ดังนี้

1. สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล เขตรักษาพันธุ์พืชและสัตว์ป่า ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ฯลฯ
2. สินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่
 - 2.1 สิ่งก่อสร้างที่สำคัญ เช่น อนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ วัด โบสถ์ สถานที่สำคัญทางศาสนา ศิลปะ สถาปัตยกรรม พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ สวนสนุก ท่าเรือ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกทางการคมนาคมขนส่ง ฯลฯ
 - 2.2 สิ่งดึงดูดใจทางด้านวัฒนธรรมและสังคมทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น ศาสนา ภาษา เทศกาล ประเพณี ศิลปะหัตถกรรม สิ่งบันเทิงต่างๆ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม อาหาร การแต่งกายที่สเนคติ ความเชื่อ ฯลฯ
 - 2.3 สินค้าและบริการที่อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ สายการบิน และการขนส่ง ที่พักแรม อาหารและเครื่องดื่ม การจ้ดนำเที่ยว สินค้าของที่ระลึก กิจกรรมการท่องเที่ยว บันเทิง และพักผ่อน ฯลฯ

การเปลี่ยนแปลงในปริมาณการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภคชนิดใดชนิดหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อปริมาณการซื้อของผู้บริโภคมากหรือน้อยแตกต่างกันไป ปัจจัยดังกล่าวเรียกว่า ปัจจัยกำหนดอุปสงค์ (demand determinants) หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณซื้อ ปัจจัยเหล่านี้จะมีบทบาทแตกต่างกันไป แต่มีผลต่อผู้บริโภคหรือผู้ซื้อตามกาลเวลา ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่

1) ราคาสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ถ้าราคาสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อน้อยลง และถ้าราคาสินค้าลดลง ผู้บริโภคจะซื้อมากขึ้น

2) รายได้ของผู้บริโภค เมื่อผู้บริโภคมีรายได้เพิ่มขึ้น ความต้องการหรือความสามารถซื้อสินค้าในปริมาณมากขึ้นหรือในราคาที่แพงกว่าเดิมย่อมเกิดขึ้น รายได้ของผู้บริโภคและปริมาณซื้อจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน

3) รสนิยมและความพอใจของผู้บริโภค ในกรณีสินค้าที่มีผู้บริโภคนิยมในเรื่องแบบต่างๆ และความทันสมัย (fashion) ผู้บริโภคอาจซื้อสินค้าชนิดที่เปลี่ยนแบบมากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงราคาสินค้านั้นไม่ว่าจะถูกหรือแพง และไม่คำนึงแม้กระทั่งราคาสินค้าอย่างอื่นๆ เป็นอย่างไร

4) ราคาสินค้าชนิดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยทั่วไปผู้บริโภคต้องการสินค้าหลากหลายชนิด เมื่อราคาสินค้าชนิดหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป อาจส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้อสินค้าชนิดอื่นๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า สินค้าชนิดนั้นเป็นสินค้าใช้ทดแทนหรือประกอบกัน

5) จำนวนผู้บริโภคในตลาด เมื่อประชากรมีจำนวนมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการย่อมมีมากขึ้น ปริมาณซื้อสินค้าและจำนวนประชากรจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน

6) การคาดคะเนในอนาคต เช่น การคาดคะเนราคาสินค้าในอนาคต การคาดคะเนรายได้ในอนาคตของผู้ซื้อ ย่อมมีอิทธิพลต่อความต้องการสินค้าในปัจจุบัน

เราสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อกับปัจจัยกำหนดอุปสงค์เหล่านี้เป็นสัญลักษณ์ทางพีชคณิต ซึ่งเรียกว่า คิวมันด์ฟังก์ชัน (demand function) หมายถึง การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสินค้าที่ผู้ซื้อต้องการซื้อกับปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดว่า ผู้ซื้อต้องการซื้อสินค้าเป็นจำนวนเท่าไร

$$Q_D = f(P_A, Y, T, P_s, N, E)$$

โดยกำหนดให้

Q_D	=	จำนวนสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ
P_A	=	ราคาสินค้าและบริการชนิดนั้น
Y	=	รายได้ของผู้ซื้อหรือผู้บริโภค
T	=	รสนิยมของผู้ซื้อหรือผู้บริโภค
P_s	=	ราคาสินค้าชนิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
N	=	จำนวนผู้บริโภคในตลาด
E	=	การคาดคะเนในอนาคต

จากฟังก์ชันดังกล่าว พบว่า ปัจจัยที่กำหนดความต้องการซื้อสินค้าชนิดหนึ่งของผู้บริโภคนั้นมิได้ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าอย่างเดียว แต่ยังมีปัจจัยอื่นๆ เป็นตัวกำหนดอยู่เบื้องหลัง รายได้ของผู้บริโภคเป็นสาเหตุหนึ่งในการกำหนดจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ คือ ถ้าผู้บริโภคมีรายได้อีกก็จะมีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก ถ้าผู้บริโภคมีรายได้น้อยก็จะมีแนวโน้มที่จะซื้อน้อย รสนิยมของผู้บริโภคก็เช่นกันจะเป็นตัวกำหนดว่าจะซื้อสินค้าน้อยเพียงใด คือ ถ้าชอบสินค้านั้นก็จะซื้อมาก ตรงกันข้าม ถ้าไม่ชอบก็จะไม่ซื้อเลย ส่วนราคาสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ถ้าเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันแล้วเมื่อราคาสินค้าชนิดนั้นสูงขึ้นก็จะไปซื้อสินค้าชนิดอื่นแทน แต่ถ้าเป็นสินค้าใช้ประกอบกันก็จะซื้อสินค้าชนิดนั้นน้อยลง นอกจากนี้ จำนวนผู้บริโภคในตลาดก็มีส่วนสำคัญ คือ ถ้าจำนวนผู้บริโภคมากขึ้น ความต้องการซื้อสินค้าชนิดนั้นก็จะมีมากขึ้นด้วยและการคาดคะเนในอนาคตเช่นกัน ถ้าคาดว่าราคาจะสูงขึ้นก็จะขึ้นกักตุนสินค้าเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ในตัวแปรที่มี 2 ตัว โดยการควบคุมตัวแปรอื่นๆ ให้มีค่าคงที่ ฟังก์ชันอุปสงค์ สามารถแสดงได้ดังนี้

$$Q_D = f(P_A)$$

ฟังก์ชันดังกล่าวแปลความหมายได้ว่า ปริมาณความต้องการซื้อสินค้า A จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับราคาสินค้า A โดยกำหนดให้ตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรือคงที่ ดังนั้นในการสร้างทฤษฎีจึงจำเป็นต้องตั้งข้อสมมติโดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ เช่น รายได้ รสนิยม ราคาสินค้าอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวนผู้บริโภคในตลาด การคาดคะเนในอนาคต ให้อยู่คงที่หรือไม่เปลี่ยนแปลง เพื่อช่วยให้การวิเคราะห์เป็นไปได้โดยเฉพาะเรื่องหรือกระทำได้อย่างเจาะจง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการตรวจเอกสาร พบว่า ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล (2528) ทำการศึกษาผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อศึกษาผลจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวด้านการเพิ่มรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การเพิ่มการจ้างงาน และผลต่อดุลการชำระเงินของประเทศ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากโครงการสำรวจการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2526 และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปี พ.ศ. 2525 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกับตารางปัจจัย-ผลผลิต ขนาด 58 x 58 สาขาการผลิต

ผลการศึกษา พบว่า การท่องเที่ยวภายในประเทศในปี พ.ศ. 2526 สามารถสร้างมวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ได้ประมาณ 29,695 ล้านบาท ในราคาคงที่ปี พ.ศ. 2523 หรือคิดเป็นร้อยละ 3.70 ของมวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศทั้งหมดในปีนั้น ส่วนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในปี พ.ศ. 2525 สามารถสร้างมวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศได้ประมาณ 20,853 ล้านบาท ในราคาคงที่ปี พ.ศ. 2523 หรือคิดเป็นร้อยละ 2.75 ของมวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศทั้งหมดในปีนั้น

ผลของการท่องเที่ยวที่มีต่อการจ้างงานประมาณได้ว่า การท่องเที่ยวภายในประเทศก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมประมาณ 309,303 คน หรือร้อยละ 1.19 ของการจ้างงานทั้งหมด ส่วนการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมประมาณ 243,917 คน หรือร้อยละ 0.99 ของการจ้างงานทั้งประเทศ การจ้างงานที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวภายในประเทศมีในสาขาบริการมากที่สุด (ร้อยละ 35.84) รองลงมา ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม (ร้อยละ 27.45) และสาขาคมนาคมขนส่ง (ร้อยละ 17.70) ตามลำดับ ส่วนการจ้างงานที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีสัดส่วนสูงกว่าในสาขาบริการและสาขาอุตสาหกรรม

ผลของการท่องเที่ยวที่มีต่อรายได้ พบว่า อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 1 ล้านบาท จะทำให้เกิดรายได้โดยตรง 529,000 บาท และรายได้ทางอ้อม 1,532,000 บาท ในปี พ.ศ. 2526 กล่าวคือ รายจ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ 1 ล้านบาท จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นรวม 2,061,000 บาท ส่วนการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 1 ล้านบาท จะก่อให้เกิดผลทางตรงต่อรายได้ 524,000 บาท ผลทางอ้อม 1,536,000 บาท รวมทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น 2,060,000 บาท

ความสำคัญของการท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันระหว่างอุตสาหกรรม นักท่องเที่ยวภายในประเทศใช้จ่ายในภาคบริการร้อยละ 66.07 ในภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 23.93 ส่วนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศใช้จ่ายในภาคบริการร้อยละ 59.75 ในภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 40.25 นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศไม่มีรายจ่ายโดยตรงในภาคเกษตรหรือเหมืองแร่เลย ผลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศทำให้เกิดมวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศในภาคบริการมากที่สุด (ร้อยละ 65.69) รองลงมา ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ 17.38) ส่วนภาคเกษตรและเหมืองแร่ได้รับผลค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 9.11 และ 7.82 ตามลำดับ) ส่วนผลกระทบของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ในแง่การได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ พบว่า หากจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศลดลงก็จะมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศด้วย โดยหากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศลดลงหนึ่งคนจะทำให้รายได้ภายในประเทศลดลง 9,400.04 บาท ทำให้การจ้างงานลดลง 0.11 คนโดยประมาณ หรือถ้านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศลดลง 1,000 คน

จะทำให้การจ้างงานลดลง 110 คน การลดลงของรายได้และการจ้างงานเกิดในสาขาบริการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม และสาขาคมนาคมขนส่ง ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังทำให้เงินตราต่างประเทศลดลง 7,076.20 บาท ต่อการสูญเสียนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศไปหนึ่งคน

วิโชค อ่างมณี (2532) ทำการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยทำการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ปี พ.ศ. 2521-2530 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่รวม 6 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เยอรมันตะวันตก และฝรั่งเศส และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression analysis) แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

$$N_t = f(P_t/Y_t, H_t/Y_t, D_t)$$

2. แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

$$E_t = f(P_t/Y_t, H_t/Y_t, D_t)$$

โดยกำหนดให้

N_t = จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย

P_t/Y_t = สัดส่วนระหว่างราคาค่าโดยสารเครื่องบินกับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

H_t/Y_t = สัดส่วนระหว่างราคาค่าที่พักเฉลี่ยต่อห้องกับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล

E_t = มูลค่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ที่มาใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย

D_k = ตัวแปรหุ่นซึ่งแสดงปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

D_j = ตัวแปรหุ่นซึ่งแสดงปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อการใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

1) นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา

$$\ln N_1 = 7.0869 - 0.4301 \ln(P_1/Y_1) - 0.4791 \ln(H_1/Y_1)$$

(-0.9871) (-3.1684)*

$$R^2 = 0.8027$$

$$F = 24.09$$

$$D.W. = 1.3108$$

2) นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร

$$\ln N_2 = 3.1759 - 0.6765 \ln(P_2/Y_2) - 0.9686 \ln(H_2/Y_2)$$

(-2.8237)* (-9.6362)*

$$R^2 = 0.9634$$

$$F = 92.0774$$

$$D.W. = 2.7693$$

3) นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น

$$N_3 = -172035.34 - 234362.74 \ln(P_3/Y_3) - 32703.524 \ln(H_2/Y_2)$$

(-5.4440)* (7.9449)*

$$+ 88108.362 D_{k3}$$

(8.7079)*

$$R^2 = 0.9424$$

$$F = 40.0027$$

$$D.W. = 2.1316$$

4) นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย

$$\ln N_4 = 8.0164 - 0.4430 \ln(P_4/Y_4) - 0.7413 \ln(H_4/Y_4)$$

(-1.0914) (-3.6411)*

$$R^2 = 0.7749$$

$$F = 12.0481$$

$$D.W. = 1.6632$$

5) นักท่องเที่ยวชาวเยอรมันตะวันตก

$$\ln N_5 = 6.1134 - 0.6507 \ln(P_5/Y_5) - 0.4537 \ln(H_5/Y_5)$$

(-1.4889) (-4.0518)*

$$R^2 = 0.8693$$

$$F = 23.2713$$

$$D.W. = 1.4075$$

6) นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส

$$\ln N_6 = 4.4832 - 0.7603 \ln(P_6/Y_6) - 0.7053 \ln(H_6/Y_6) - 0.3569 D_{k6}$$

(-1.5032) (-3.8457)* (-2.6427)*

$$R^2 = 0.8556$$

$$F = 11.8528$$

$$D.W. = 0.8867$$

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

1) ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา

$$E_i = 6981.078 - 35652.019(P_i/Y_i) - 3982707.1(H_i/Y_i)$$

(-1.8627)* (-5.3713)**

$$R^2 = 0.9099$$

$$F = 35.3583$$

$$D.W. = 2.1106$$

2) ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร

$$\ln E_2 = -8.3224 - 2.5451 \ln(P_2/Y_2) - 1.4590 \ln(H_2/Y_2)$$

(-4.1644)** (-5.6902)**

$$R^2 = 0.9383$$

$$F = 53.2683$$

$$D.W. = 2.1969$$

3) ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น

$$E_3 = -8433.3137 - 399.6402 \ln(P_3/Y_3) - 1370.9431 \ln(H_3/Y_3)$$

(-0.1769) (-1.4087)

$$R^2 = 0.5389$$

$$F = 4.0907$$

$$D.W. = 1.2691$$

4) ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย

$$E_4 = -18792.988 - 2702.327 \ln(P_4/Y_4) - 1878.950 \ln(H_4/Y_4)$$

(-3.1090)** (-4.3096)**

$$R^2 = 0.8859$$

$$F = 27.1663$$

$$D.W. = 1.9799$$

5) ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันตะวันตก

$$\ln E_5 = -12.1684 - 4.5871 \ln(P_5/Y_5) - 0.6422 \ln(H_5/Y_5)$$

(-5.93506)** (-3.2426)**

$$R^2 = 0.9467$$

$$F = 62.2214$$

$$D.W. = 2.6728$$

ประเทศไทย จำนวนวันพักเฉลี่ย ตลอดจนทำการประมาณจำนวนนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน และรายได้จากการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่กำลังเดินทางออกนอกประเทศ และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ในปี พ.ศ. 2539 มีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวน 7,192,145 คน ตลาดหลักของการท่องเที่ยว 10 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่น เกาหลี จีน ไต้หวัน สิงคโปร์ฮ่องกง เยอรมัน สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง คือ เพื่อการพักผ่อน และเดินทางมาประเทศไทยด้วยตนเอง นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาประเทศไทยแล้วและเดินทางมาคนเดียว ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรกและเดินทางมากับเพื่อน

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารก่อนการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยจากหนังสือแนะนำเที่ยวและบริษัทนำเที่ยว ก่อนที่จะเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีหรือดีมากต่อประเทศไทยเกือบทุกเรื่อง แต่หลังจากที่ได้เดินทางมาประเทศไทยแล้ว นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกประทับใจในด้านต่างๆ ลดลง ในช่วงที่พักในประเทศไทยนั้น นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกประทับใจต่อศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย อาหารไทย สถานที่พัก และความเป็นมิตรไมตรีของคนไทยเป็นอย่างมาก

ในการเดินทางแต่ละครั้ง นักท่องเที่ยวมีวันพักเฉลี่ยในประเทศไทย 8.2 วัน โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาด้วยตนเองจะพักในประเทศไทยนานกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว และนักท่องเที่ยวพักที่เกาะสมุยนานกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 73.52 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ พัทยา เชียงใหม่ ภูเก็ต เกาะสมุย อูธรยา เชียงราย หาดใหญ่ เกาะพีพี กาญจนบุรี หัวหิน-ชะอำ เกาะช้าง และอื่นๆ ตามลำดับ และในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 3,310.68 บาทต่อคนต่อวัน โดยกรุงเทพมหานครมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยมากที่สุด 4,688.09 บาทต่อคนต่อวัน และมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากที่สุด

5,287,327 คน รองลงมา ได้แก่ พัทยา เชียงใหม่ และภูเก็ต ตามลำดับ ซึ่งมีผลให้กรุงเทพมหานครมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 112,786.96 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ พัทยา ภูเก็ต และเชียงใหม่ ตามลำดับ

สิรินาถ นุชชัยเหล็ก (2541) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในการเดินทางเข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ตจนเป็นสาเหตุให้นักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดภูเก็ตเพิ่มในอัตราที่มากกว่าจังหวัดเชียงใหม่ ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต วิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square technique)

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากทวีปยุโรป แต่นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากทวีปเอเชีย เป็นเพศหญิงสัดส่วนใกล้เคียงกับเพศชาย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 25-34 ปี ทำงานในภาคเอกชน รายได้ต่อเดือน 2,001-5,000 เหรียญสหรัฐฯ ปัจจัยที่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากกว่าจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีการพัฒนาความเป็นเมืองขึ้นอย่างรวดเร็ว จนทำให้เกิดความสูญเสียเอกลักษณ์ของท้องถิ่น นอกจากนี้ ได้แก่ ปัญหาการจราจรติดขัดและปัญหามลพิษ

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบกับภูมิลำเนา พบว่า ในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยด้านบวก ได้แก่ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ปัจจัยด้านลบ ได้แก่ ปัจจัยด้านปัญหาอาชญากรรม และปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอ ในจังหวัดภูเก็ต ปัจจัยทางด้านบวก ได้แก่ ปัจจัยด้านภูมิอากาศที่ดี ความเป็นมิตร สิ่งแวดล้อมที่ดี การอบแดด ปัจจัยทางด้านลบ ได้แก่ ปัจจัยด้านปัญหาอาชญากรรม และปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอมีความสัมพันธ์กับภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ธงชัย ฐิบัติวิริยะ (2541) ทำการศึกษาอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2530-2540 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นการวิเคราะห์ลักษณะการท่องเที่ยวของชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการออกแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) ส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวที่สำคัญ 12 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี เชียงใหม่ เชียงราย พิชณุโลก นครราชสีมา อุบลราชธานี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา และภูเก็ต โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) และทำการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis)

ผลการศึกษาในส่วนแรก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่มีอายุ 26-45 ปี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายได้ 5,000-9,999 บาท เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากภาคกลางและกรุงเทพมหานคร มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว 1,000-9,999 บาท ส่วนใหญ่พักโรงแรมและบ้านญาติหรือบ้านเพื่อน มีวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติหรือเพื่อนและเพื่อการพักผ่อน เดินทางท่องเที่ยว 1-4 วัน สาเหตุที่มาท่องเที่ยวเนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการพัฒนาและปรับปรุงด้านแหล่งท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง ความปลอดภัย และข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาในส่วนที่สอง พบว่า รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พิชณุโลก และนครราชสีมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เชียงราย นครราชสีมา และสงขลา ดัชนีราคาผู้บริโภคกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ พิชณุโลก นครราชสีมา อุบลราชธานี และกาญจนบุรี จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในปีที่ผ่านมา กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ จำนวนห้องพักรักษาจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกรุงเทพมหานคร พิชณุโลก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และสงขลา งบประมาณของรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ชลบุรี อุบลราชธานี เพชรบุรี และสงขลา และตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงปีที่มีการรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย และประจวบคีรีขันธ์

ณัฐกานต์ โรจนุตมะ (2542) ทำการศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานครด้วยแบบจำลองโลจิสต์ (logit model) และวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครด้วยสมการถดถอยเชิงพหุ (multiple regression analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร คือ รายได้ของครอบครัวนักท่องเที่ยว และรูปแบบการเดินทาง โดยรายได้ของครอบครัวนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองเป็นอีกปัจจัยที่มีบทบาทในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยว นอกจากนี้ ฤดูกาลและขนาดของครอบครัว สามารถกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยว สำหรับตัวแปรอื่นๆ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ไม่มีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์ดังกล่าว

ปัจจัยสำคัญที่กำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานคร คือ ภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวเดินทางไป และรายได้ของครอบครัวของนักท่องเที่ยว โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก สำหรับอายุและอาชีพของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ ส่วนรายได้ของครอบครัวของนักท่องเที่ยว แม้จะไม่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมากนัก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่นๆ แล้วยังมีความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในทิศทางบวก

ฉัตรชัย ปานเฟื่อง (2543) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

ปี พ.ศ. 2520-2541 จากประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยมากที่สุด 4 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน (multiple regression) ในรูปของลอการิทึม และวิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method) แสดงความสัมพันธ์ ดังนี้

$$T_{jt} = f(Y_{jt}, PRI_{jt}, RER_{jt}, T_{t-1}, D, \epsilon_t)$$

โดยกำหนดให้

T_{jt} = จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามถิ่นที่อยู่ในประเทศ j ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปี t

Y_{jt} = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (real GDP) ของประเทศ j ในปี t หมายถึง $\frac{\text{nominal GDP}}{\text{GDP deflator}} \times 100$ โดยใช้ปี 2538 เป็นปีฐาน

GDP deflator เป็นอัตราส่วนระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาปีปัจจุบัน เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยใช้ราคาคงที่ปีฐาน (ผลิตภัณฑ์มวลรวมที่แท้จริง)

PRI_{jt} = ราคาสัมพัทธ์ซึ่งเป็นดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ j ในปี t หมายถึง สัดส่วนดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย กับดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ j ในปี t หรือ $\frac{CPIT_t}{CPI_{jt}}$

$CPIT_t$ = ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยในปี t โดยใช้ปี 2538 เป็นปีฐาน

CPI_{jt} = ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ j ในปี t โดยใช้ปี 2538 เป็นปีฐาน

RER_{jt} = อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงระหว่างสกุลเงินบาทกับสกุลเงินของประเทศ j ในปี t หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนในรูปตัวเงินและสัดส่วนของ $\frac{CPIT_t}{CPI_{jt}}$

$$RER = NEX \frac{CPIT_t}{CPI_{jt}}$$

NEX คือ อัตราแลกเปลี่ยนในรูปตัวเงิน

T_{jt-1} = จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศ j ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปี $t-1$

- D = 1 เกิดสงครามอ่าวเปอร์เซียในปี 2534
 = 0 เหตุการณ์ปกติ
- ϵ_t = ตัวคลาดเคลื่อนในปีที่ t (error term)

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

1. นักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น

$$\ln T_{JAP} = 1.24478 + 0.73887 \ln PRI_{JAP} + 0.39231 \ln RER_{JAP} +$$

(1.773904) (2.164786)** (3.975935)***

$$0.871748 \ln T_{JAP}(-1) - 0.000864 \ln Y_{JAP} - 0.213135 D$$

(7.545583)*** (-0.024507) (-2.418728)**

$$R^2 = 0.986449$$

$$F = 203.8224$$

$$D.W. = 1.544542$$

2. นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร

$$\ln T_{UK} = -1.373901 + 1.641977 \ln PRI_{UK} + 0.417457 \ln RER_{UK} +$$

(-3.606071)** (6.048149)*** (4.369939)***

$$0.755746 \ln T_{UK}(-1) + 0.504259 \ln Y_{UK} - 0.330318 D$$

(14.27679)*** (1.868339)** (-4.321604)***

$$R^2 = 0.992928$$

$$F = 280.7896$$

$$D.W. = 2.361684$$

3. นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา

$$\ln T_{US} = -2.494076 + 1.114119 \ln PRI_{US} + 0.308828 \ln RER_{US} +$$

(-1.627423) (2.206489)** (1.203305)

$$0.756394 \ln T_{US}(-1) + 0.618529 \ln Y_{US} - 0.165018 D$$

(3.635386)*** (0.936499) (-1.926708)**

$$\begin{aligned}
 R^2 &= 0.981830 \\
 F &= 151.3019 \\
 D.W. &= 2.208165
 \end{aligned}$$

4. นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย

$$\begin{aligned}
 \ln\text{TAUS} = & -1.037402 + 1.974155\ln\text{PRIAUS} + 0.705007\ln\text{RERAUS} + \\
 & (-1.183011) \quad (3.132485)^{***} \quad (2.433577)^{**} \\
 & 0.612576\ln\text{TAUS}(-1) + 0.496373\ln\text{YAUS} - 0.229667D \\
 & (3.996805)^{***} \quad (1.718546) \quad (-1.871829) \\
 R^2 &= 0.975278 \\
 F &= 110.4608 \\
 D.W. &= 2.187423
 \end{aligned}$$

โดยกำหนดให้

** แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

*** แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการศึกษา พบว่า ราคาสัมพัทธ์ อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง จำนวนนักท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวในปีปัจจุบันของทุกประเทศ ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนนักท่องเที่ยวของทุกประเทศ ยกเว้น ประเทศญี่ปุ่น ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม วิฤตการณ์อ่าวเปอร์เซียมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวของทุกประเทศ

ประกาศิต ทองเจือเพชร (2544) ทำการศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกาที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และศึกษาปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกา โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการออกแบบ

สอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวอเมริกา ทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) และเชิงปริมาณ (quantitative analysis) โดยใช้สถิติไคสแควร์ (chi-square technique)

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวในกลุ่มอเมริกาเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นอันดับสาม รองจาก กลุ่มเอเชียตะวันออก และกลุ่มยุโรป ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวอเมริกา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพผู้บริหาร มีภูมิลำเนาอยู่ทางชายฝั่งตะวันตก ด้านพฤติกรรมกรท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวเดินทางมาเพื่อพักผ่อนและมาอยู่กับเพื่อน ได้รับข้อมูลก่อนการเดินทางจากหนังสือแนะนำเที่ยว จำนวนวันพักเฉลี่ย 13.58 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 106 ดอลลาร์สหรัฐฯ นักท่องเที่ยวมีความประทับใจในความเป็นมิตรของคนไทยมากที่สุด และคาดว่าจะกลับมาท่องเที่ยวประเทศไทยอีกครั้ง ราคาเป็นปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งถือเป็นปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

บทที่ 3

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ความเป็นมาและสภาพทางภูมิประเทศของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มภาคกลาง บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งไหลไปสู่อ่าวไทย ตำแหน่งที่ตั้งระหว่างละติจูด 13.45 องศาเหนือ และลองจิจูด 100.28 องศาตะวันออก มีพื้นที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร มีประชากรจำนวน 5.6 ล้านคน (BMA 2545, 6) แบ่งการปกครองเป็น 50 เขต โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร

กรุงเทพมหานคร เดิมเรียกกันว่า เมืองบางกอก ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองบางกอกเป็นเมืองหลวงใหม่ขึ้นแทนกรุงธนบุรี โดยสืบทอดศิลปวัฒนธรรมมาจากกรุงศรีอยุธยา ทรงทำพิธียกเสาหลักเมืองเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 แล้วทรงเสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2325 และทรงพระราชทานนามพระนครนี้ว่า

“กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยามหาดิลก ภพนพรัตน์ ราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์ มหาสถานอมรพิमान อวดารสถิต สักกะทัตติยะ วิษณุกรรมประสิทธิ์”

เมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงเปลี่ยนนามพระนครจาก บวรรัตนโกสินทร์ เป็น อมรรัตนโกสินทร์ ต่อมาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2514 รัฐบาลได้รวมจังหวัดพระนคร

และธนบุรีเป็น นครหลวงกรุงเทพธนบุรี และภายหลังการปรับปรุงการปกครองใหม่เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2515 จึงได้เปลี่ยนเป็น กรุงเทพมหานคร

ปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร เป็นมหานครเพียงไม่กี่แห่งในโลกที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเป็นศูนย์กลางทางการเมือง การปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเงิน การธนาคาร การติดต่อ สื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่สำคัญ

สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยที่เป็นศูนย์รวมของสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและมีคุณค่ามากที่สุด ทั้งทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวและเยี่ยมชม สถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่สำคัญและมีศักยภาพต่อการท่องเที่ยว สามารถแสดงได้ ดังนี้

1. วัด

1.1 พระบรมมหาราชวัง

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงเสด็จขึ้นครองราช เป็นปฐมกษัตริย์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ในปี พ.ศ. 2325 ทรงให้ย้ายราชธานีจากฝั่งธนบุรีมายังฝั่งพระนคร จากนั้นทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระบรมมหาราชวังเป็นศูนย์กลางสำหรับพระนครใหม่ ใช้เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 8 ฉะนั้นแต่ละยุครัชสมัยได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์และทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระที่นั่งต่างๆ ขึ้นตามความเหมาะสมในยุคสมัยนั้น

ที่ตั้ง: ถนนหน้าพระลาน เขตพระนคร

1.2 พระตำหนักสวนจิตรลดาโรฐาน

เดิมเรียก ทูงส้มป่อย เป็นสถานที่ทรงงานพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 6 ทรงพระราชทานนามพระตำหนักว่า สวนจิตรลดาโรฐาน ต่อมารัชกาลที่ 7 โปรดเกล้าฯ ให้รวมสวนจิตรลดาเข้าเป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังดุสิต ปัจจุบันเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ

ที่ตั้ง: ถนนพระราม 5 เขตดุสิต

1.3 พระที่นั่งวิมานเมฆ

พระที่นั่งวิมานเมฆ เป็นพระที่นั่งที่สร้างด้วยไม้สักทองที่ใหญ่ที่สุดในโลก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2443 มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่งดงาม ประณีต และได้รับอิทธิพลการก่อสร้างแบบตะวันตก การจัดแสดงบางห้องยังคงบรรยากาศในอดีต เช่น ห้องบรรทม ห้องทรง เป็นต้น

ที่ตั้ง: ถนนราชวิถี เขตดุสิต

1.4 พระที่นั่งอนันตสมาคม

สร้างตามความประสงค์ของรัชกาลที่ 5 เพื่อเป็นที่รับรองแขกบ้านแขกเมืองและประชุมปรึกษาราชการแผ่นดิน เป็นสถาปัตยกรรมศิลปะสมัยฟื้นฟู พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองของประเทศไทย ที่สะท้อนถึงความผูกพันระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับการเมืองการปกครองมาโดยตลอด นับตั้งแต่วันที่รัชกาลที่ 7 ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานรัฐธรรมนูญให้แก่ปวงชนชาวไทย และมีการเปิดประชุมสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งแรกของรัฐสภาที่นี่

ที่ตั้ง: ถนนอุทองใน เขตดุสิต

1.5 พระราชวังเดิม

เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงย้ายราชธานีจากกรุงศรีอยุธยา มาตั้งราชธานีใหม่ที่กรุงธนบุรี ทรงสร้างพระราชวังในบริเวณซึ่งปัจจุบันเรียกว่า พระราชวังเดิม หลังจากที่รัชกาลที่ 1 ขึ้นครองราชย์ ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีไปยังฝั่งพระนคร จากนั้นทรงแต่งตั้งให้พระบรมวงศานุวงศ์ที่ไว้วางพระราชฤทัยมาประทับเมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชวังเดิมให้เป็นที่ตั้งของโรงเรียนนายเรือ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของกองทัพเรือ

ที่ตั้ง: ถนนวังเดิม เขตบางกอกใหญ่

1.6 พระราชวังบวรสถานมงคล

พระราชวังบวรสถานมงคล หรือที่เรียกสามัญว่า วังหน้า สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทกรมพระราชวังบวรสถานมงคลในรัชกาลที่ 1 ทรงสร้างพร้อมกับกรุงรัตนโกสินทร์ พระราชวังแห่งนี้เป็นที่ประทับของกรมพระราชวังบวร

สถานมงคล แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5 ในปัจจุบันเป็นที่
ทำการของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

ที่ตั้ง: ถนนหน้าพระธาตุ เขตพระนคร

1.7 พระราชวังสราญรมย์

ปี พ.ศ. 2409 ปลายรัชสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
สร้างพระราชวังสราญรมย์ โดยมีพระราชดำริว่า เมื่อสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอทรงผนวช
แล้วจะทรงมอบราชสมบัติให้ และพระองค์จะประทับเป็นพระเจ้าหลวงช่วยแนะนำข้อ
ราชการแผ่นดิน ณ พระราชวังสราญรมย์ แต่สวรรคตเสียก่อน

ที่ตั้ง: ถนนราชินีและถนนเจริญกรุง เขตพระนคร

1.8 วังบางขุนพรหม

เป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์
กรมพระนครสวรรค์วรพินิต พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ตลอดระยะเวลา 30 ปี ที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธ์ประทับอยู่ได้เป็น
ศูนย์รวมของพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ เหล่าพ่อค้า และบรรดาทูตานุทูต เป็นที่รู้จัก
กันในนาม บางขุนพรหมยูนิเวอร์ซิตี วังบางขุนพรหมถือได้ว่าเป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
ที่เชิดหน้าชูตามาหลายแผ่นดิน ได้ชื่อว่าเป็นวังที่มีความงดงามเปี่ยมไปด้วยคุณค่าทาง
สถาปัตยกรรมและศิลปกรรม โดยจุดเด่นของอาคารตำหนักมีลักษณะผสมผสานกัน
ระหว่างศิลปะแบบเรอเนสซองส์และแบบรอกโกโก มีบานหน้าต่างที่จัดว่าสวยที่สุดใน
บรรดาสิ่งก่อสร้างร่วมสมัย

ที่ตั้ง: ถนนสามเสน เขตพระนคร

1.9 วังวรคิศจักรและหอสมุดดำรงราชานุภาพ

รัชกาลที่ 6 และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชชนนี พระพันปีหลวง
ได้ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ สร้างตำหนักใหม่ในวังวรคิศจักรให้เป็น
ที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ผู้ซึ่งเป็นพระบิดาแห่งประวัติศาสตร์
ไทยและกระทรวงมหาดไทย

ที่ตั้ง: ถนนหลานหลวง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

1.10 คำนับปลายเนิน

เมื่อสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงดำริประทับที่คลองเตยแทนวังท่าพระเป็นการถาวร ได้ทรงซื้อเรือนไทยซึ่งไม่เป็นที่นิยมในยุคนั้นมาปลูกคำนับ โดยทรงปรับปรุงแก้ไขและออกแบบใหม่บางส่วน

ที่ตั้ง: ถนนพระราม 4 เขตคลองเตย

2. วัด

2.1 ศาลหลักเมือง

ในการสร้างกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้กระทำพิธียกเสาหลักเมืองเพื่อความป็นสิริมงคลตามความเชื่อที่มีมาแต่โบราณ เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 เวลา 6.45 น. เสาหลักเมืองสร้างด้วยไม้ชัยพฤกษ์สูงพื้นดิน 108 นิ้ว ส่วนที่ฝังอยู่ในดินยาว 79 นิ้ว มีขอสวมลงบนเสาลงรักปิดทองสำหรับบรรจุชะตาเมือง ปัจจุบันอยู่ในความดูแลขององค์การทหารผ่านศึก

ที่ตั้ง: ถนนมหาไชย เขตพระนคร

2.2 วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

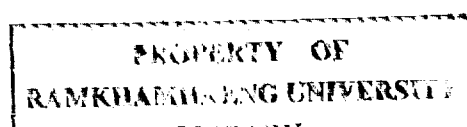
รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระบรมมหาราชวังและกรุงรัตนโกสินทร์ เพื่อความสะดวกเวลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลตามราชประเพณี และเพื่อเป็นที่บรรจุพระอัฐิอายุของพระเจ้าแผ่นดินและเจ้านายในราชสกุล พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมณีรัตนปฏิมากร และเป็นที่ประชุมข้าทูลละอองธุลีพระบาทถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ซึ่งเป็นการสร้างวัดในพระราชวังตามอย่างวัดพระศรีสรรเพชญ์ของกรุงศรีอยุธยา

ที่ตั้ง: ถนนหน้าพระลาน เขตพระนคร

2.3 วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร

พระปรางค์วัดอรุณฯ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของกรุงเทพฯ ที่รู้จักกันทั่วโลก เดิมเรียกว่า วัดมะกอก เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสร้างพระราชวัง ได้ทรงถือเอาวัดแห่งนี้เป็นวัดภายในพระราชวัง และยกเลิกไม่ให้พระสงฆ์จำพรรษาและโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์แล้วพระราชทานนามว่า วัดแจ้ง

ที่ตั้ง: ถนนอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกใหญ่

2.4 วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร

เดิมนี้เป็นวัดโบราณสมัยกรุงศรีอยุธยาชื่อ วัดโพธาราม แต่คนทั่วไปเรียกกันว่า วัดโพธิ์ เป็นพระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชมหาวิหารอันดับหนึ่ง เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงสร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างพระบรมมหาราชวัง เนื่องจากสมัยรัชกาลที่ 3 ยังไม่มีการพิมพ์หนังสือ การศึกษามีอยู่ตามวัดเท่านั้น ด้วยทรงมีพระราชประสงค์จะให้ให้มีแหล่งเล่าเรียน จึงโปรดเกล้าฯ ให้รวบรวมและเลือกสรรตำรับตำรามาจารึกที่แผ่นศิลาไว้โดยรอบวัดเพื่อเผยแพร่แก่ประชาชน วัดพระเชตุพนฯ จึงได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย

ที่ตั้ง: ถนนสนามไชย เขตพระนคร

2.5 วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหาร

เมื่อรัชกาลที่ 5 ทรงสร้างพระราชวังสวนดุสิต ได้ทรงใช้พื้นที่วัดสวนดุสิต และวัดร้างอีกแห่งเป็นที่สร้างพลับพลาและตัดถนน ซึ่งตามประเพณีจะต้องสร้างวัดขึ้นทดแทน จึงทรงเลือกที่จะสถาปนาวัดนี้ขึ้นและโปรดให้แก้ไขชื่อเป็น วัดเบญจมบพิตร ซึ่งแปลว่า วัดของพระเจ้าแผ่นดินรัชกาลที่ 5 มีพระอุโบสถที่ถือเป็นสถาปัตยกรรมที่สมบูรณ์แบบของศิลปะไทย สร้างด้วยหินอ่อนจากประเทศอิตาลี

ที่ตั้ง: ถนนพระราม 5 เขตดุสิต

2.6 วัดราชนัดดาราม วรวิหาร

รัชกาลที่ 3 โปรดเกล้าฯ สร้างพระราชทานแก่พระเจ้าหลานเธอ หม่อมเจ้าหญิงโสมนัส ซึ่งต่อมาภายหลังรัชกาลที่ 4 ทรงสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระนางโสมนัสวัฒนาวดี มีโลหะปราสาท เป็นปราสาทศิลปะไทยองค์แรกและองค์เดียวของไทย และถือเป็นองค์ที่ 3 ของโลก โดยยอดปราสาท 37 ยอด หมายถึง โพธิปักขิยธรรม 37 ประการ ตรงกลางสร้างเป็นมณฑปภายในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ

ที่ตั้ง: ถนนมหาไชย เขตพระนคร

2.7 วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร

เป็นหนึ่งในหกพระอารามสำคัญที่สุดของไทย โดยรัชกาลที่ 1 ทรงมีพระราชประสงค์ให้เป็นวัดศูนย์กลางของกรุงเทพฯ สร้างในปี พ.ศ. 2350 พระราชทานนามว่า วัดมหาสุทธาราม แต่นิยมเรียกกันว่า วัดพระโตบ้าง วัดพระใหญ่บ้างหรือวัดเสาชิงช้า

การก่อสร้างสำเร็จในสมัยรัชกาลที่ 7 และได้รับการยกย่องว่าเป็นวัดที่มีการวางผังได้
 สดส่วนสวยงามที่สุด

ที่ตั้ง: ถนนบำรุงเมือง เขตพระนคร

2.8 วัดสระเกศ ราชวรมหาวิหาร

เป็นวัดโบราณมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อ วัดสะแก รัชกาลที่ 1
 ได้ทรงสถาปนาขึ้นใหม่แล้วพระราชทานนามว่า วัดสระเกศ เป็นที่ตั้งของเจดีย์ภูเขาทอง
 และภายในยอดภูเขาทองมีพระบรมสารีริกธาตุบรรจุอยู่

ที่ตั้ง: ถนนจักรพรรดิพงษ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

2.9 วัดไตรมิตรวิทยาราม วรวิหาร

เดิมเป็นวัดราษฎร์ชื่อ วัดสามจีนใต้ อายุรวม 150 ปีเศษ โดยสหราชอาณาจักร
 สามคนร่วมใจกันสร้าง ต่อมาได้ทำการปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ในปลายปี พ.ศ. 2480 และ
 เปลี่ยนชื่อเป็น วัดไตรมิตรวิทยาราม ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปสุโขทัยไตรมิตร
 เป็นพระพุทธรูปทองคำที่มีส่วนผสมของทองคำสูง เป็นศิลปะสมัยสุโขทัยปางมารวิชัย

ที่ตั้ง: ถนนเจริญกรุง เขตสัมพันธวงศ์

2.10 วัดอินทรวิหาร

เป็นวัดราษฎร์ สร้างราวปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นที่ประดิษฐานของ
 พระศรีอริยเมตไตรยหรือหลวงพ่โต ริเริ่มสร้างโดยสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)
 ในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นพระพุทธรูปยืนปางทรงบาตรศิลปะแบบสุโขทัยที่สูงที่สุดในโลก

ที่ตั้ง: ถนนวิสุทธิกษัตริย์ เขตพระนคร

3. พิพิธภัณฑสถาน

3.1 พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร

เดิมเป็นพิพิธภัณฑสถานส่วนพระองค์ของรัชกาลที่ 4 ซึ่งจัดเก็บรักษา
 ศิลปโบราณวัตถุ และเครื่องราชบรรณาการ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้
 ใช้ศาลาสหทัยสมาคมในพระมหาราชวังจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานสำหรับประชาชนขึ้นใน
 สมัยรัชกาลที่ 7 พระราชทานพระที่นั่งและหมู่พระวิมานทั้งหมดในวังหน้าให้เป็นพิพิธ
 ภัณฑสถานสำหรับพระนคร

ที่ตั้ง: ถนนหน้าพระธาตุ เขตพระนคร

3.2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี

ตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อย เดิมเรียกว่า อุ้เรือพระราชพิธี สร้างขึ้นในสมัย สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เพื่อใช้เป็นที่เก็บเรือพระที่นั่งและเรือรบ ปัจจุบันใช้เก็บ เรือพระที่นั่งที่ใช้ประกอบพิธีทางชลมารคที่เรียกว่า พระราชพิธีกระบวนพยุหยาตรา ชลมารค ถือเป็นพระราชประเพณีที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งเป็นการจัดรูป กระบวนเรือรบในแม่น้ำตามตำราพิชัยสงคราม

ที่ตั้ง: ถนนอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย

3.3 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

มีการจัดนิทรรศการถาวร ซึ่งเป็นการรวบรวมงานศิลปะสมัยใหม่ของ ศิลปินไทยที่มีชื่อเสียงทั้งในอดีตและปัจจุบัน อาทิ ภาพฝีพระหัตถ์รัชกาลที่ 6 และพระ บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน ภาพพระบฏ จิตรกรรมไทย ประเพณี และ นิทรรศการชั่วคราว มีทั้งศิลปินไทยและต่างประเทศ โดยมีการจัดแสดงหมุนเวียนสลับ กับนิทรรศการประจำปี ล้วนแต่เป็นผลงานที่ผ่านมาตรฐานการคัดเลือก ซึ่งมีทั้งงาน จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และศิลปะการจัดงาน

ที่ตั้ง: ถนนเจ้าฟ้า เขตพระนคร

3.4 พิพิธภัณฑ์ศิริราช

โรงพยาบาลศิริราช เดิมเรียกว่า โรงพยาบาลวังหลัง เกิดขึ้นจากพระราช คำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นโรงพยาบาลแห่งแรกของเมือง ไทย ที่มีการรักษาพยาบาลผู้ป่วยด้วยการแพทย์สมัยใหม่ และได้มีการรวบรวมข้อมูล ความรู้ ตัวอย่าง เกี่ยวกับการศึกษาด้านการแพทย์มากมาย จึงมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ขึ้นเพื่อให้นักศึกษาแพทย์เรียนรู้ด้วยตัวเอง

ที่ตั้ง: ถนนพราณนภ เขตบางกอกน้อย

3.5 อุทยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

บริเวณที่ตั้งของอุทยานอยู่ใกล้กับบ้านเดิมของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งยังคงมีตึกแถวเก่าสมัยรัชกาลที่ 3 อันเป็นอาคารบริวารของบ้าน เจ้าพระยาศรีพิพัฒน์ (แพ อนุภาค) หลงเหลืออยู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาล ปัจจุบันทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำการบูรณะเป็นพิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดแสดงพระราช

ประวัติ พระราชกรณียกิจเกิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และพัฒนาเป็นสวนสาธารณะพระราชทานแก่ชุมชน

ที่ตั้ง: ถนนสมเด็จพระเจ้าอยุธยา เขตคลองสาน

3.6 พิพิธภัณฑ์บ้านไทย จิม ทอมป์สัน

นายจิม ทอมป์สัน เดินทางมาประเทศไทยครั้งแรกในฐานะทหารอาสาสมัครของกองทัพสหรัฐฯ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อสงครามยุติ เขาจึงกลับมาดำเนินธุรกิจค้าผ้าไหมในประเทศไทย พิพิธภัณฑ์บ้านไทยตั้งขึ้นหลังจากการหายตัวอย่างถึกลับของเขาในประเทศมาเลเซีย บ้านไทยและผ้าไหมเหล่านี้จึงเป็นเสมือนมรดกของความกลมกลืนระหว่างตะวันออกและตะวันตกที่จิม ทอมป์สัน สร้างสรรค์ เพื่อเป็นตัวแทนของเขาต่อประเทศไทย

ที่ตั้ง: ถนนพระราม 1 เขตปทุมวัน

4. สวนสาธารณะและศูนย์การค้า

4.1 สยามหลวง

เมื่อแรกสร้างกรุงเทพมหานครบริเวณนี้เคยเป็นสถานที่เพาะปลูกพระเมรุ และทำพิธีพระเมรุมาศ ในเวลาถวายพระเพลิงพระบรมศพพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศ์ชั้นสูงจึงเรียกว่า ท่งพระเมรุ ในสมัยรัชกาลที่ 3 ทรงใช้เป็นที่ทำนาเพื่อแสดงให้ชาวต่างชาติเห็นว่าเมืองไทยมีความอุดมสมบูรณ์ ต่อมารัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้ทำนาลหลวงประกอบพระราชพิธีพืชมงคลและพิรุณศาสตร์และให้เรียก ท้องสนามหลวง แทนชื่อเดิมที่ทรงมีพระราชดำริว่าอัปมงคล ปัจจุบันสนามหลวงเป็นสวนสาธารณะและที่ผ่อนหย่อนใจกลางเมืองของคนกรุงเทพฯ

ที่ตั้ง: เขตพระนคร

4.2 สวนหลวง ร.9

เป็นสวนสาธารณะที่สมบูรณ์แบบและใหญ่ที่สุดในกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ 500 ไร่ ซึ่งกรุงเทพมหานครร่วมกับมูลนิธิสวนหลวง ร.9 และปวงชนชาวไทยจัดสร้างขึ้น เพื่อน้อมถวายเป็นราชสักการะเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เนื่องในวโรกาสทรงมีพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา

ที่ตั้ง: ถนนสุขุมวิท เขตประเวศ

4.3 สวนจตุจักรและตลาดนัดจตุจักร

การรถไฟแห่งประเทศไทยทูลเกล้าฯ ถวายที่ดินเพื่อจัดสร้างสวนสาธารณะขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสที่ทรงมีพระชนมพรรษาครบ 4 จักรราศี ในปี พ.ศ.2519 ทรงพระราชทานชื่อสวนว่า จตุจักร ตลาดนัดจตุจักร ทุกวันเสาร์และอาทิตย์จะเป็นศูนย์รวมร้านค้ากว่า 8,000 ร้าน จากทุกภูมิภาคของประเทศ ถือเป็นตลาดนัดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ที่ตั้ง: ถนนกำแพงเพชร 3 เขตจตุจักร

4.4 สวนรมณีนาถ

รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างสถานคุมขังและอบรมผู้ต้องโทษให้กลับตนเป็นคนดี เรียกว่า กงมหันตโทษหรือคุกใหม่ ในครั้งหลังสุดเปลี่ยนชื่อเป็นเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ 5 รอบ ในปี พ.ศ. 2535 กรมราชทัณฑ์จึงทำการย้ายเรือนจำออกไปแล้วจัดสร้างสวนรมณีนาถอันมีความหมายว่า สวนแห่งพระนางผู้เป็นที่พึง ขึ้นแทน

ที่ตั้ง: ถนนศิริพงษ์ เขตพระนคร

4.5 สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

จัดสร้างเพื่อน้อมเกล้าถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา สวนแห่งนี้เปรียบเสมือนศูนย์ศึกษาด้านไม้ขนาดใหญ่ที่สมบูรณ์แบบแห่งหนึ่งของประเทศ

ที่ตั้ง: ถนนยานพลโยธิน เขตจตุจักร

4.6 สวนสราญรมย์

เดิมเป็นเขตพระราชอุทยานในพระราชวังสราญรมย์ที่รัชกาลที่ 4 ทรงมีพระราชดำริให้สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประทับในปลายรัชสมัย แต่ทรงสวรรคตก่อนที่จะเสด็จไปประทับ ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัชกาลที่ 7 ทรงโปรดเกล้าฯ มอบให้รัฐบาล เพื่อให้คณะกรรมการใช้เป็นที่ทำการและเป็นที่ตั้งสมาคมสโมสรคณะราษฎร เมื่อถึงปี พ.ศ. 2503 คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้เทศบาลกรุงเทพฯ จากนั้นได้มีการปรับปรุงบริเวณพระราชอุทยานให้เป็นสวนรุกขชาติและสวนสาธารณะมาจนถึงปัจจุบัน

ที่ตั้ง: ถนนราชินี เขตพระนคร

4.7 ถนนข้าวสาร

สร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 เดิมเป็นชุมชนที่มีความเก่าแก่อุดมไปด้วยห้องแถวไม้ แต่ปัจจุบันได้กลายเป็นเกสเฮ้าส์หรือห้องเช่าค้างคืนราคาถูกสำหรับนักท่องเที่ยวหนุ่มสาวชาวตะวันตก นอกจากนี้ยังเกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวอีกหลายชนิด เช่น บริษัทนำเที่ยว ร้านอาหารราคาถูก ร้านขายหนังสือและของที่ระลึก เป็นต้น

ที่ตั้ง: เขตพระนคร

4.8 ถนนเยาวราช

ตั้งอยู่ในชุมชนย่านคนจีน เป็นถนนที่เป็นศูนย์รวมด้านธุรกิจการค้า การเงิน ธนาคาร ร้านทอง ฯลฯ ขอลดยามค้ากินก็จะแปรสภาพจากถนนเศรษฐกิจเป็นถนนอาหารที่มีความยาวที่สุดแห่งหนึ่ง

ที่ตั้ง: เขตสัมพันธวงศ์

4.9 พัฒพงษ์

เป็นแหล่งท่องเที่ยวกลางคืนที่เป็นที่นิยมที่สุดในเมือง เต็มไปด้วยบาร์ชนิดต่างๆ คลับ ดิสโกเธค และสถานบันเทิงยามค่ำกินมากมาย นอกจากนี้ยังมีตลาดนัดให้จับจ่าย ซึ่งมีของให้เลือกชมมากมายทั้งเสื้อผ้าและของที่ระลึก

ที่ตั้ง: ถนนสีลม เขตบางรัก

4.10 ตลาดน้ำตลิ่งชัน

ริมฝั่ง คลองบางขุนศรี หรือที่คนทั่วไปมักเรียกว่า คลองชักพระ ยังคงบรรยากาศและวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ ชาวบ้าน วัด บ้านทรงไทยทั้งแบบเก่าและแบบประยุกต์ ร้านค้า เรือขายของ สองฝั่งคลองแวดล้อมด้วยสวนกล้วยไม้ สวนผัก และผลไม้พื้นบ้าน อาทิ กระท้อนห่อ ขนุน มะปรางไข่มะม่วง เป็นต้น ตลาดน้ำตลิ่งชัน เป็นตลาดน้ำกึ่งชนบทผสมผสานระหว่างชีวิตริมน้ำกับธรรมชาติ มีเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์ พ่อค้าและแม่ค้าก็คือชาวสวนในพื้นที่จะนำผลผลิตจากสวนมาจำหน่ายเหมือนตลาดสดทั่วไป เพียงแต่ผลผลิตเหล่านี้จะเปลี่ยนไปตามฤดูกาล

ที่ตั้ง: เขตตลิ่งชัน

อุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและการผลิตภายในประเทศอย่างกว้างขวาง ทำให้ความต้องการปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นสูงมาก โดยภาครัฐบาลได้มีการพัฒนาและปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานที่เป็นการบริการสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ การติดต่อ สื่อสาร และบริการอื่นๆ ที่จำเป็น ตลอดจนการปรับปรุงสนามบินให้ได้มาตรฐานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เดินทางระหว่างประเทศและบริการขนส่งภายในประเทศให้สะดวกและปลอดภัยเพิ่มขึ้น ส่วนภาคเอกชนได้มีการลงทุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวต่างๆ จำนวนมาก เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ยานพาหนะนำเที่ยว สถานที่บันเทิงต่างๆ เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการเพิ่มการลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรง ได้แก่ โรงแรม บริษัทนำเที่ยว ร้านค้าของที่ระลึก ภัตตาคารและร้านอาหาร สถานบันเทิง เรียงรมย์ ตลอดจนกิจการขนส่งของภาคเอกชน เป็นต้น ส่วนธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้าเกษตรกรรม หัตถกรรม และอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับอุตสาหกรรมบริการการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. อุตสาหกรรมร้านค้าและของที่ระลึก

การผลิตและการจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกนับเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งมีการพัฒนาตนเองให้เจริญเติบโตขึ้นตามลำดับความต้องการของตลาดทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ และการออกแบบ ประเภทของสินค้าและของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวนิยมเลือกซื้อ ได้แก่ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี ทองรูปพรรณ ผ้าไหม ผ้าฝ้ายไทย เครื่องหัตถกรรม เครื่องเงิน เครื่องถมทอง ลงหิน เครื่องหม้อ เครื่องเคลือบดินเผา โบราณวัตถุและศิลปกรรมต่างๆ เป็นต้น

2. อุตสาหกรรมโรงแรม

โรงแรมและสถานที่พำนักอื่นๆ นับเป็นสาขาธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการขยายจำนวนนักท่องเที่ยวโดยตรง และมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จากตารางที่ 5 พบว่า ในปี พ.ศ. 2531 กรุงเทพมหานครมีโรงแรม จำนวน 116 แห่ง และห้องพัก จำนวน 25,605 ห้อง จำนวนดังกล่าวเพิ่มขึ้นเรื่อยมา จนกระทั่งปี พ.ศ. 2538 และ 2539 ภาวะซบเซาทางเศรษฐกิจในประเทศไทยส่งผลให้ธุรกิจการโรงแรมมีจำนวนลดลง และเริ่มฟื้นตัวในปี พ.ศ. 2540 เรื่อยมา โดยในปี พ.ศ. 2544 กรุงเทพมหานครมีโรงแรม จำนวน 248 แห่ง และห้องพัก จำนวน 57,983 ห้อง

ตารางที่ 5 จำนวนโรงแรม ห้องพัก และนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้าพัก
ในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2531-2544

ปี พ.ศ.	จำนวนโรงแรม (แห่ง)	จำนวนห้องพัก (ห้อง)	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่าง ประเทศที่เข้าพัก (คน)
2531	116	25,605	4,441,167
2532	120	26,532	5,250,460
2533	133	29,155	5,218,132
2534	141	30,220	4,288,684
2535	155	34,611	4,622,625
2536	210	44,245	5,209,857
2537	304	43,261	5,053,746
2538	232	48,801	5,478,453
2539	186	45,569	5,958,043
2540	188	46,150	5,828,959
2541	207	55,381	6,691,241
2542	245	55,845	7,158,428
2543	248	57,899	7,797,094
2544	248	57,983	8,089,425

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สภาวะการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ.

กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

นอกจากนี้ อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพักผ่อน อันได้แก่ เกสต์เฮาส์ อพาร์ตเมนต์ และอื่นๆ ที่มีคุณภาพและมาตรฐานแตกต่างกันไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวที่มีรสนิยมและความต้องการสถานที่พักผ่อนในระดับราคาและคุณภาพแตกต่างกัน และเป็นสิ่งจูงใจให้นักท่องเที่ยวในทุกระดับเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

3. กิจดาการ ร้านอาหาร และสถานที่บันเทิง

การบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มให้แก่นักท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะนอกจากจะต้องคำนึงถึงความสะดวก ปลอดภัยในการบริโภคแล้ว สำหรับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศยังต้องคำนึงถึงประเภทและรสชาติของอาหารด้วย ประเภทของร้านอาหารที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศอาจแบ่งออกได้ตามชนิดของอาหาร ได้แก่ ร้านอาหารนานาชาติ ร้านอาหารไทย และร้านอาหารทั่วไปที่ให้บริการแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นต้น ร้านอาหารบางแห่งมีการแสดงดนตรี และศิลปวัฒนธรรม เช่น การฟ้อนรำ การชกมวย การแสดงศิลปะการต่อสู้ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีสถานบันเทิงเรีงมย์ที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งในบริเวณโรงแรมและสถานที่อื่นๆ

4. บริษัทนำเที่ยว

บริษัทนำเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญมากในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เนื่องจากบริษัทนำเที่ยวทำหน้าที่ซื้อบริการขนส่ง จองโรงแรม ที่พัก และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาขายในลักษณะที่เหมาจ่าย ซึ่งการขายบริการแบบเหมาจ่ายนี้อาจจะขายโดยตรงให้แก่นักท่องเที่ยวหรือขายให้แก่ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว โดยบริษัทนำเที่ยวที่ดำเนินการอยู่แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ บริษัทนำเที่ยวที่บริการจัดนำเที่ยวเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากต่างประเทศ (inbound) บริษัทนำเที่ยวที่จัดนำเที่ยวไปต่างประเทศ (outbound) และบริษัทที่จัดนำเที่ยวภายในประเทศ (domestic) บริษัทเหล่านี้บางแห่งดำเนินการจัดนำเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศควบคู่กันไป ในปัจจุบันขอบเขตการให้บริการของบริษัทนำเที่ยวได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวาง โดยการบริการจองตั๋วเครื่องบิน บริการจองที่พัก บริการขนส่ง บริการจัดหาเพื่อนำเที่ยว บริการติดต่อหาสถานที่เรียนในต่างประเทศ บริการจัดหางานในต่างประเทศ ฯลฯ

ความต้องการการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร มีความได้เปรียบด้านความเป็นเมืองหลวง ซึ่งเป็นศูนย์กลางในทุกๆ ด้าน ส่งผลให้กรุงเทพมหานครเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวเข้ามาโดยตลอด จากข้อมูลสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ตารางที่ 6) พบว่า ปี พ.ศ. 2542-2544 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2542 มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำนวน 7,419,028 คน หรือร้อยละ 40.59 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดในประเทศไทย และมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 8,070,786 คน หรือร้อยละ 40.35 และในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 8,348,911 คน หรือร้อยละ 39.11 ตามลำดับ

จากสถิติดังกล่าว พบว่า กรุงเทพมหานครเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด และเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แต่เป็นที่น่าสนใจว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นอัตราส่วนที่ลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่นๆ พบว่า ภาคใต้มีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นอันดับสอง โดยในปี พ.ศ. 2542 2543 และ 2544 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 4,537,831 5,244,961 และ 5,785,550 คน หรือร้อยละ 24.82 26.22 และ 27.10 ตามลำดับ และภาคตะวันออกมีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นอันดับสาม โดยในปี พ.ศ. 2542 2543 และ 2544 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 2,625,969 2,823,246 และ 3,023,673 คน หรือร้อยละ 14.37 14.11 และ 14.16 ตามลำดับ

จากตารางที่ 7 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคเอเชีย โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 มีนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 57.43 57.44 57.47 และ 55.26 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 30.34 30.38 30.34 และ 29.31 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 6.00 5.95 5.95 และ 7.16 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคโอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 2.53 2.54 2.54 และ 4.59 ตามลำดับ นัก

ท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.21 3.20 3.21 และ 3.18 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคแอฟริกามีอัตราส่วนนักท่องเที่ยวน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.49 0.49 0.49 และ 0.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามภูมิภาคต่างๆ ในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2542-2544

หน่วย: คน-ครั้ง

ภูมิภาค	2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	7,419,028	40.59	8,070,786	40.35	8,348,911	39.11
ภาคกลาง (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)	1,229,628	6.73	1,246,908	6.23	1,310,889	6.14
ภาคเหนือ	2,269,813	12.42	2,408,132	12.04	2,643,769	12.38
ภาคตะวันออก	2,625,969	14.37	2,823,246	14.11	3,023,673	14.16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	196,692	1.07	209,887	1.05	236,876	1.11
ภาคใต้	4,537,831	24.82	5,244,961	26.22	5,785,550	27.10
รวม	18,278,961	100.00	20,003,920	100.00	21,349,668	100.00

หมายเหตุ: การเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละครั้งของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
โดยเฉลี่ย 2.75 จังหวัด

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542-2544. **สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ.**

กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 8 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 มีนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 55.85 55.89 55.96 และ 55.64 ตามลำดับ และมีนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.15 44.11 44.04 และ 44.36 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามถิ่นที่อยู่
ปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย: คน

ถิ่นที่อยู่	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อเมริกา	365,859	6.00	441,192	5.95	480,018	5.95	597,831	7.16
ยุโรป	1,851,141	30.34	2,254,144	30.38	2,448,669	30.34	2,447,143	29.31
โอเชียเนีย	154,071	2.53	188,147	2.54	204,723	2.54	383,464	4.59
เอเชีย	3,503,875	57.43	4,261,492	57.44	4,638,853	57.47	4,613,812	55.26
ตะวันออกกลาง	195,849	3.21	237,643	3.20	258,982	3.21	265,226	3.18
แอฟริกา	29,780	0.49	36,410	0.49	39,541	0.49	41,435	0.50
รวม	6,100,575	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2541-2544. สภากรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ตารางที่ 8 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ
ปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย: คน

เพศ	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	3,881,142	55.85	4,146,466	55.89	4,516,467	55.96	4,645,505	55.64
หญิง	3,068,471	44.15	3,272,562	44.11	3,554,319	44.04	3,703,406	44.36
รวม	6,949,613	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2541-2544. สภากรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 9 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีอายุ 25-34 ปี โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.10 30.15 30.24 และ 29.99 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.10 27.07 27.06 และ 26.64 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.02 23.99 23.96 และ 24.01 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.91 10.92 10.89 และ 11.20 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.48 7.48 7.45 และ 7.80 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 64 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.39 0.39 0.40 และ 0.36 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ
ปี พ.ศ. 2541-2544

อายุ	หน่วย: คน							
	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
15-24 ปี	1,883,546	27.10	2,007,805	27.07	2,183,442	27.06	2,224,461	26.64
25-34 ปี	2,092,049	30.10	2,237,120	30.15	2,440,767	30.24	2,503,920	29.99
35-44 ปี	1,669,378	24.02	1,779,534	23.99	1,933,714	23.96	2,004,556	24.01
45-54 ปี	757,868	10.91	810,186	10.92	879,197	10.89	934,921	11.20
55-64 ปี	519,535	7.48	555,236	7.48	601,500	7.45	650,958	7.80
มากกว่า 64 ปี	27,237	0.39	29,147	0.39	32,166	0.40	30,095	0.36
รวม	6,949,613	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สภาวะการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ.

กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 10 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้าง โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 มีนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 31.75 31.71 31.72 และ

31.04 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ประกอบกิจการส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 20.23 20.23 20.20 และ 20.74 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่เป็นนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.00 16.98 16.99 และ 16.79 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 11.07 11.10 11.14 และ 10.96 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่เป็นแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.16 6.16 6.13 และ 6.38 ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ประกอบอาชีพตัวแทนจำหน่ายสินค้า คิดเป็นร้อยละ 5.90 5.92 5.92 และ 6.12 9 ตามลำดับ และมีนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.01 2.01 2.00 และ 2.02 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.88 5.89 5.90 และ 5.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ
ปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย: คน

อาชีพ	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	769,551	11.07	823,334	11.10	898,866	11.14	915,337	10.96
นักศึกษา	1,181,446	17.00	1,259,679	16.98	1,371,024	16.99	1,401,590	16.79
ประกอบกิจการส่วนตัว	1,405,716	20.23	1,501,222	20.23	1,630,277	20.20	1,731,751	20.74
ตัวแทนขายสินค้า	410,266	5.90	439,311	5.92	477,403	5.92	510,634	6.12
แม่บ้าน	428,283	6.16	456,943	6.16	494,785	6.13	532,753	6.38
พนักงาน/ลูกจ้าง	2,206,011	31.75	2,352,654	31.71	2,560,523	31.72	2,591,186	31.04
เกษตรกร	140,021	2.01	148,880	2.01	161,580	2.00	168,922	2.02
อื่นๆ	408,319	5.88	437,005	5.89	476,328	5.90	496,738	5.95
รวม	6,949,613	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สภากรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ.

กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 11 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเครื่องบิน โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเครื่องบิน คิดเป็นร้อยละ 94.95 94.85 94.84 และ 94.58 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยรถส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 3.58 3.61 3.60 และ 4.16 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยรถโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 0.91 0.94 0.94 และ 0.78 ตามลำดับ และมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยรถไฟเป็นจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.56 0.60 0.62 และ 0.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามพาหนะเดินทาง ปี พ.ศ. 2541-2544

พาหนะเดินทาง	หน่วย: คน							
	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องบิน	6,599,184	94.95	7,037,129	94.85	7,655,083	94.84	7,896,836	94.58
รถไฟ	38,867	0.56	44,375	0.60	49,640	0.62	39,801	0.48
รถโดยสาร	63,072	0.91	69,374	0.94	75,853	0.94	64,986	0.78
รถส่วนตัว	248,490	3.58	268,150	3.61	290,210	3.60	347,288	4.16
รวม	6,949,613	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สภาการณท่องเที่ยวภายในประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 12 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร คือ เพื่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อน โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 87.13 87.08 87.02

และ 7.12 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เพื่อการทำธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 7.23 7.28 7.34 และ 7.30 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเพื่อปฏิบัติราชการ คิดเป็นร้อยละ 2.01 2.01 2.00 และ 2.02 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเพื่อทัศนศึกษามีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อการประชุมหรือสัมมนา โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเพื่อทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.44 0.44 0.44 และ 0.45 ตามลำดับ และมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อการประชุมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 0.48 0.48 0.49 และ 0.42 ตามลำดับ นอกจากนี้มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยวัตถุประสงค์อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.71 2.71 2.71 และ 2.69 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง ปี พ.ศ. 2541-2544

วัตถุประสงค์หลัก ของการเดินทาง	หน่วย: คน							
	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	6,055,084	87.13	6,460,868	87.08	7,023,057	87.02	7,273,463	87.12
ธุรกิจ	502,161	7.23	540,199	7.28	592,668	7.34	609,241	7.30
ปฏิบัติราชการ	140,021	2.01	148,880	2.01	161,580	2.00	168,922	2.02
ประชุม/สัมมนา	33,258	0.48	35,477	0.48	39,159	0.49	35,221	0.42
ทัศนศึกษา	30,692	0.44	32,774	0.44	35,428	0.44	37,505	0.45
อื่นๆ	188,397	2.71	200,830	2.71	218,894	2.71	224,559	2.69
รวม	6,949,613	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สภาวะการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 13 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่พักในโรงแรมมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 มีนักท่องเที่ยวที่พักในโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 96.28 96.49 96.60 และ 96.89 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวที่พักบ้านญาติหรือบ้านเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 2.85 2.70 2.62 และ 2.44 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวที่พักบ้านพักรับรองของทางราชการ คิดเป็นร้อยละ 0.82 0.77 0.74 และ 0.66 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่พักในสถานที่พักอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.05 0.04 0.04 และ 0.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่พัก ปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย: คน

สถานที่พัก	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โรงแรม	6,691,241	96.28	7,158,428	96.49	7,797,094	96.60	8,089,425	96.89
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	198,198	2.85	200,233	2.70	211,462	2.62	203,983	2.44
บ้านพักรับรอง	57,036	0.82	57,598	0.77	59,402	0.74	54,976	0.66
ของทางราชการ								
อื่นๆ	3,138	0.05	2,769	0.04	2,828	0.04	527	0.01
รวม	6,949,613	100.00	7,419,028	100.00	8,070,786	100.00	8,348,911	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สภากรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

จากตารางที่ 14 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าและของที่ระลึกมากที่สุด โดยในปี พ.ศ. 2541-2544 นักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าและของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 34.75 37.20 37.12 และ 37.10 ตามลำดับ รองลงมา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านที่พัก คิดเป็นร้อยละ

25.75 20.39 20.57 และ 20.60 ตามลำดับ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 14.96 14.66 13.98 และ 14.32 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าบริการเดินทางท่องเที่ยวในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง โดยนักท่องเที่ยวใช้จ่ายค่าบริการเดินทางท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 8.16 10.53 12.51 และ 12.27 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.76 13.41 12.15 และ 12.04 ตามลำดับ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.62 3.81 3.67 และ 3.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม
หมวดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ปี พ.ศ. 2541-2544

หน่วย: บาท/คน/วัน

หมวดค่าใช้จ่าย	2541		2542		2543		2544	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าที่พัก	1,176.64	25.75	858.20	20.39	882.21	20.57	881.44	20.60
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	683.34	14.96	616.82	14.66	599.43	13.98	612.76	14.32
ค่าบริการเดินทางท่องเที่ยว	372.63	8.16	443.13	10.53	536.53	12.51	524.88	12.27
ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	1,587.80	34.75	1,565.67	37.20	1,591.98	37.12	1,587.67	37.10
ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	491.44	10.76	564.43	13.41	521.16	12.15	515.04	12.04
อื่นๆ	256.89	5.62	160.18	3.81	157.18	3.67	157.30	3.68
รวม	4,568.74	100.00	4,208.43	100.00	4,288.49	100.00	4,279.09	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541-2544. สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศ.

กรุงเทพมหานคร: กongsidin และวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

บทที่ 4

วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร มีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ สามารถแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) มีลักษณะเป็นข้อมูลภาคตัดขวาง (cross-section data) สามารถเก็บรวบรวมได้จากการออกแบบสอบถาม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (nonprobability sampling) จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่สามารถพูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้ ระหว่างวันที่ 15 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 15 เดือนมกราคม พ.ศ. 2546

1.1.1 ขนาดตัวอย่าง (sampling size) เพื่อให้ขนาดตัวอย่างที่ศึกษาเป็นตัวแทนที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรที่เชื่อถือได้ จึงทำการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการคำนวณจำนวนตัวอย่างขั้นต่ำตามสูตรของ Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีค่าเท่ากับร้อยละ 95 ซึ่งหมายความว่า ยอมรับมีความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (sampling error) ร้อยละ 5 สูตรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยกำหนดให้

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรแทนด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครปี พ.ศ. 2544 จำนวน 8,348,911 คน ทหารด้วยจำนวน 4 เดือน เนื่องจากทำการสุ่มตัวอย่างเพียง 3 เดือน

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (sampling error)

เมื่อกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Yamane พบว่า ขนาดตัวอย่างในการศึกษานี้มีจำนวน 400 ตัวอย่าง และทำการสุ่มตัวอย่าง ณ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ถนนพระอาทิตย์ 100 ชุด และศูนย์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ถนนข้าวสาร 100 ชุด ถนนสีลม 100 ชุด และถนนสุขุมวิท 100 ชุด

1.1.2 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สร้างขึ้นตามแนวทางของวัตถุประสงค์การศึกษาที่ได้ตั้งไว้ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน (ภาคผนวก) คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้แก่ สัญชาติ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้แก่ จำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร แหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวได้รับก่อนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร รูปแบบการจัดการเดินทาง ยานพาหนะในการเดินทางสู่กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ร่วมเดินทางกับนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางสู่กรุงเทพมหานคร สถานที่พำนัก ยานพาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จำนวนวันที่คาดว่าจะพำนักในกรุงเทพมหานคร และจำนวนเงินที่คาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติด้านการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้แก่ สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ต้นทุนการท่องเที่ยวด้านต่างๆ สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีกครั้ง และคำแนะนำอื่นๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้แก่ ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานี้ สามารถแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ

2.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) เพื่ออธิบายถึงลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร และใช้ค่าเฉลี่ย (mean) ในการวิเคราะห์ทัศนคติด้านการท่องเที่ยว จากการแบ่งระดับการวัด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ และกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วย
2.61 – 3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
1.81 – 2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาโดยการหาค่าไคสแควร์ (chi-square technique) กับความเป็นอิสระในการจัดจำแนก (test of independence) สูตรในการคำนวณค่าไคสแควร์ ดังนี้

$$\chi^2 = \frac{\sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c (O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

$$E_{ij} = \frac{N_i N_j}{N}$$

โดยกำหนดให้

χ^2 คือ ค่าทดสอบไคสแควร์

O_{ij} คือ ค่าความถี่จากการสังเกตลักษณะที่ i ของตัวแปรที่ 1 และลักษณะที่ j ของตัวแปรที่ 2 (observed value)

E_{ij} คือ ค่าความถี่จากการคาดหวังลักษณะที่ i ของตัวแปรที่ 1 และลักษณะที่ j ของตัวแปรที่ 2 (expected value)

N_i คือ ความถี่จากการสังเกตรวมของลักษณะที่ i ของตัวแปรที่ 1 และทุกลักษณะของตัวแปรที่ 2

N_j คือ ความถี่จากการสังเกตรวมของลักษณะที่ j ของตัวแปรที่ 2 และทุกลักษณะของตัวแปรที่ 1

n คือ จำนวนทั้งหมด

r คือ จำนวนลักษณะของตัวแปรที่ 1

c คือ จำนวนลักษณะของตัวแปรที่ 2

ยกเว้นในกรณีที่มีค่า $E_{ij} < 5$ การคำนวณค่าไคสแควร์จะใช้สูตร

$$\chi^2 = \frac{\sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c (|O_{ij} - E_{ij}| - 0.5)^2}{E_{ij}}$$

ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าไคสแควร์จากตารางไคสแควร์ที่อิงความเป็นอิสระ (degree of freedom, d.f.) เท่ากับ $(r-1)(c-1)$ แสดงว่า ค่าไคสแควร์ทดสอบนั้นตกอยู่ในช่วงที่ต้องคงสมมติฐานศูนย์ (null hypothesis) ณ ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ต้องการศึกษา

ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตารางไคสแควร์ที่องศาความเป็นอิสระ (degree of freedom, d.f.) เท่ากับ $(r-1)(c-1)$ แสดงว่า ค่าไคสแควร์ทดสอบนั้นตกอยู่ในช่วงที่ต้องปฏิเสธสมมติฐานศูนย์ (null hypothesis) ณ ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ กับปัจจัยที่ต้องการศึกษา

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร สามารถแสดงได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1.1 สัญชาติหรือภูมิภาคของนักท่องเที่ยวข้อมสะท้อนให้เห็นถึงสังคมและวัฒนธรรมอันจะส่งผลถึงรสนิยม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยว จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร ร้อยละ 20.50 ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา ร้อยละ 11.75 และนักท่องเที่ยวชาวแคนาดา ร้อยละ 8.50 ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 54.50 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคอเมริกา ร้อยละ 22.25 ภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) ร้อยละ 7.50 ภูมิภาคอาเซียน ร้อยละ 7.25 ภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 6.00 และภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา ร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

1.2 เพศของนักท่องเที่ยวข้อมสะท้อนให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันของคนในสังคมที่เปิดโอกาสต่อการเดินทางท่องเที่ยว จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 244 คน หรือร้อยละ 61.00 และเป็นเพศหญิง จำนวน 156 คน หรือร้อยละ 39.00

ตารางที่ 15 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสัญชาติและภูมิภาค

สัญชาติ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เอเชีย	29	7.25
ฟิลิปปินส์	5	1.25
มาเลเซีย	10	2.50
สิงคโปร์	11	2.75
อื่นๆ (พม่า, เวียดนาม, อินโดนีเซีย)	3	0.75
2. เอเชีย	30	7.50
เกาหลี	7	1.75
ญี่ปุ่น	15	3.75
ไต้หวัน	2	0.50
อินเดีย	4	1.00
อื่นๆ (จีน, อิหร่าน)	2	0.50
3. ยุโรป	218	54.50
เดนมาร์ก	7	1.75
นอร์เวย์	6	1.50
เนเธอร์แลนด์	20	5.00
เบลเยียม	15	3.75
ฝรั่งเศส	17	4.25
ฟินแลนด์	3	0.75
เยอรมัน	30	7.50
สโลวาเนีย	2	0.50
สวีเดน	9	2.25
สวีเดน	9	2.25
สหราชอาณาจักร	82	20.50
สาธารณรัฐเชค	2	0.50
สเปน	6	1.50
ออสเตรีย	2	0.50
อิตาลี	5	1.25
อื่นๆ (มาลทาร์, โปรตุเกส, สิงคโปร์)	3	0.75
4. อเมริกา	89	22.25
แคนาดา	34	8.50
จาไมกา	1	0.25
บราซิล	3	0.75
เม็กซิโก	2	0.50
สหรัฐอเมริกา	47	11.75
อาร์เจนตินา	2	0.50
5. โอเชียเนีย	24	6.00
นิวซีแลนด์	6	1.50
ออสเตรเลีย	18	4.50
6. ตะวันออกกลางและแอฟริกา	10	2.50
ตะวันออกกลาง (อิสราเอล)	6	1.50
แอฟริกา (แอฟริกาใต้)	4	1.00
รวม	400	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกามีอัตราส่วนของเพศชายสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 80 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) มีอัตราส่วนของเพศชาย ร้อยละ 70 และภูมิภาคอเมริกามีอัตราส่วนของเพศชาย ร้อยละ 68.54 ตามลำดับ และภูมิภาคที่มีนักท่องเที่ยวเพศชายในอัตราส่วนใกล้เคียงกับเพศหญิงมากที่สุด ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคโอเชียเนียมีอัตราส่วนของเพศชาย ร้อยละ 54.17 และเพศหญิง ร้อยละ 45.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

เพศ	หน่วย: คน							
	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ชาย	244	61.00	62.07	70.00	56.42	68.54	54.17	80.00
หญิง	156	39.00	37.93	30.00	43.58	31.46	45.83	20.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

1.3 อายุของนักท่องเที่ยวย่อมสะท้อนให้เห็นถึงแบบแผนหรือรูปแบบในการเดินทาง รวมถึงศักยภาพในการใช้จ่ายในการเดินทางของนักท่องเที่ยว จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่ มีอายุ 25–34 ปี จำนวน 183 คน หรือร้อยละ 45.75 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 85 คน หรือร้อยละ 21.25 นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35–44 ปี จำนวน 59 คน หรือร้อยละ 14.75 นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 45–54 ปี จำนวน 47 คน หรือร้อยละ 11.75 และนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 55 ปีหรือมากกว่ามีจำนวนน้อยที่สุด คือ จำนวน 26 คน หรือร้อยละ 6.50 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาคมีอัตราส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี สูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) มีนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ในอัตราส่วนเท่ากับนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกามีอัตราส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 45 ปี สูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ คือ ร้อยละ 31.45 และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคโอเชียเนียมีอัตราส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-44 ปี 45-54 ปี และ 55 ปี หรือมากกว่า ในอัตราส่วนที่เท่ากัน คือ ร้อยละ 12.50

ตารางที่ 17 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

อายุ	หน่วย: คน							
	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ต่ำกว่า 25 ปี	85	21.25	24.14	20.00	20.18	23.60	25.00	10.00
25-34 ปี	183	45.75	44.83	56.67	50.92	30.34	37.50	60.00
35-44 ปี	59	14.75	13.79	20.00	14.22	14.61	12.50	20.00
45-54 ปี	47	11.75	17.24	-	9.17	20.22	12.50	10.00
55 ปี หรือมากกว่า	26	6.50	-	3.33	5.51	11.23	12.50	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

1.4 ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวย่อมสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและศักยภาพในการสร้างรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 163 คน หรือร้อยละ 40.75 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มี

การศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 98 คน หรือร้อยละ 24.50 นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับมัธยมปลายหรือต่ำกว่า จำนวน 80 คน หรือร้อยละ 20.00 และนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 37 คน หรือร้อยละ 37 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับอื่นๆ จำนวน 22 คน หรือร้อยละ 5.50

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนมีอัตราส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 55.17 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา มีผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 46.67 และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) มีผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 46.67 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาสูงสุด ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) มีนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าถึงร้อยละ 80.00

ตารางที่ 18 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	หน่วย: คน							
	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ระดับมัธยมปลายหรือต่ำกว่า	80	20.00	13.79	10.00	24.77	10.11	33.33	20.00
ระดับอาชีวศึกษา	37	9.25	6.90	3.33	6.43	19.10	4.17	20.00
ระดับปริญญาตรี	163	40.75	55.17	46.67	38.07	40.45	37.50	50.00
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	98	24.50	13.79	33.33	25.23	26.97	16.67	10.00
ระดับอื่นๆ	22	5.50	10.34	6.67	5.50	3.37	8.33	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

1.5 สถานภาพของนักท่องเที่ยวขอมสะท้อนให้เห็นถึงโอกาสในการเดินทางของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีภาระครอบครัวอาจมีโอกาที่จะเดินทางท่องเที่ยว น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นโสดหรือผู้ที่อยู่คนเดียว จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 275 คน หรือร้อยละ 68.75 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส จำนวน 85 คน หรือร้อยละ 21.25 และนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแยกกันอยู่ จำนวน 17 คน หรือร้อยละ 4.25 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพอื่นๆ จำนวน 23 คน หรือร้อยละ 5.75

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) มีนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.67 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและภูมิภาคอาเซียน มีผู้ที่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 71.10 และ 68.97 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาค ตะวันออกกลางและแอฟริกา มีอัตราส่วนของผู้ที่มีสถานภาพสมรสมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด โดยมีผู้ที่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 50.00 และภูมิภาคที่มีอัตราส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแยกกันอยู่มากที่สุด ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 5.96

ตารางที่ 19 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว

ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	หน่วย: คน							
	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
โสด	275	68.75	68.97	76.67	71.10	66.29	58.33	40.00
สมรส	85	21.25	31.03	20.00	16.52	25.84	25.00	50.00
แยกกันอยู่	17	4.25	-	-	5.96	3.37	4.17	-
อื่นๆ (มีคู่หมั้นแล้ว)	23	5.75	-	3.33	6.42	4.50	12.50	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

1.6 อาชีพของนักท่องเที่ยวที่ขอยอมสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพในการเดินทางและการใช้จ่าย นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพส่วนตัวขอมมีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่ต้องทำงานประจำ จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ จำนวน 176 คน หรือร้อยละ 44.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียน นักศึกษา จำนวน 61 คน หรือร้อยละ 15.25 นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานบริหารหรือดำเนินการ จำนวน 38 คน หรือร้อยละ 9.50 นักท่องเที่ยวที่เป็นผู้เกษียณอายุหรือผู้ไม่ปฏิบัติงาน จำนวน 27 คน หรือร้อยละ 6.75 นักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานหรืองานบริการ จำนวน 24 คน หรือร้อยละ 6.00 และนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพนักธุรกิจ จำนวน 21 คน หรือร้อยละ 5.25 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่ประกอบอาชีพอื่นๆ จำนวน 53 คน หรือร้อยละ 13.25

ตารางที่ 20 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซีย	เอเชียอื่นๆ				
นักเรียน นักศึกษา	61	15.25	13.79	10.00	14.68	14.61	29.17	20.00
ผู้ใช้แรงงาน/งานบริการ	24	6.00	10.35	10.00	5.97	5.62	-	-
นักธุรกิจ	21	5.25	3.45	10.00	5.50	3.37	-	20.00
ผู้ปฏิบัติงานบริหาร/ดำเนินการ	38	9.50	17.24	6.67	10.55	5.62	12.50	-
ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ	176	44.00	37.93	43.33	44.95	43.82	45.83	40.00
ผู้เกษียณอายุ/ผู้ไม่ทำงาน	27	6.75	3.45	6.67	5.05	10.11	12.50	10.00
อื่นๆ (ทำงานอิสระ ฯลฯ)	53	13.25	13.79	13.33	13.30	16.85	-	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคโอเชียเนียมีอัตราส่วนของผู้ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.83 และเป็นที่น่าสังเกตว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้มีอัตราส่วนของนักเรียน นักศึกษาที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.17 และไม่มีผู้ที่ประกอบอาชีพผู้ใช้แรงงานหรืองานบริการและนักธุรกิจเลย

1.7 รายได้ส่วนบุคคลต่อปีของนักท่องเที่ยวขอมสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการใช้จ่ายในการเดินทางของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงขอมมีรูปแบบการเดินทางที่หรูหราว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำ จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษีต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 120 คน หรือร้อยละ 30.00 เป็นอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี 20,000–39,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 117 คน หรือร้อยละ 29.25 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี 40,000–59,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 70 คน หรือร้อยละ 17.50 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี 60,000–79,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 35 คน หรือร้อยละ 8.75 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี สูงกว่า 80,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 3.25 คน ตามลำดับ และมีนักท่องเที่ยวที่ไม่ตอบคำถาม จำนวน 45 คน หรือร้อยละ 11.25

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนมีนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษีต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.83 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา ร้อยละ 39.33 และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคโอเชียเนีย ร้อยละ 37.50 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) ส่วนใหญ่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี 20,000–39,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ โดยนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป ร้อยละ 35.32 และภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) ร้อยละ 26.67 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาส่วนใหญ่มีรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี 40,000–59,999 ดอลลาร์สหรัฐฯ ร้อยละ 40.00

ตารางที่ 21 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี

หน่วย: คน

รายได้ส่วนบุคคลต่อปี ก่อนหักภาษี	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ต่ำกว่า 20,000 US\$	120	30.00	44.83	23.33	24.31	39.33	37.50	30.00
20,000-39,999 US\$	117	29.25	20.69	26.67	35.32	20.22	25.00	20.00
40,000-59,999 US\$	70	17.50	10.34	10.00	20.64	14.61	8.33	40.00
60,000-79,999 US\$	35	8.75	6.90	23.33	4.13	15.73	12.50	-
สูงกว่า 80,000 US\$	13	3.25	-	-	4.13	4.49	-	-
ไม่ตอบคำถาม	45	11.25	17.24	16.67	11.47	5.62	16.67	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

2.1 จำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยวข้อมแสดงให้เห็นถึงความประทับใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก มักจะเกิดจากความต้องการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ที่แตกต่างจากที่พักอาศัยของตน แต่นักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางซ้ำ ข้อมแสดงให้เห็นถึงความประทับใจในทรัพยากรการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ จากตารางที่ 22 พบว่า นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก จำนวน 231 คน หรือร้อยละ 57.75 และเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวซ้ำ จำนวน 169 คน หรือร้อยละ 42.25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปมีอัตราส่วนการเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.76 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลาง และแอฟริกา และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคโอเชียเนีย ตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียน ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านของประเทศไทยมีอัตราส่วนการเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครซ้ำสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.41 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา ตามลำดับ

ตารางที่ 22 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนครั้งที่เดินทางท่องเที่ยว
กรุงเทพมหานคร

หน่วย: คน

จำนวนครั้งที่เดินทาง ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ครั้งแรก	231	57.75	27.59	53.33	63.76	53.93	58.33	60.00
ท่องเที่ยวซ้ำ	169	42.25	72.41	46.67	36.24	46.07	41.67	40.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

2.2 แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ นักท่องเที่ยวมีความต้องการและตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก ข้อมูลเหล่านั้นจะส่งผลถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวก่อนการเดินทาง จากตารางที่ 23 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลด้านการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ก่อนการเดินทางจากญาติหรือเพื่อน จำนวน 199 คน หรือร้อยละ 49.75 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ได้รับข้อมูลจากหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารหรือหนังสือ นําเที่ยว จำนวน 105 คน หรือร้อยละ 26.25 ได้รับข้อมูลจากโทรทัศน์หรือวิทยุหรืออิน

เทอร์เน็ต จำนวน 45 คน หรือร้อยละ 1.25 ได้รับข้อมูลจากบริษัทนำเที่ยว จำนวน 20 คน หรือร้อยละ 5.00 และได้รับข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด จำนวน 17 คน หรือร้อยละ 4.25 ตามลำดับ นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ จำนวน 14 คน หรือร้อยละ 3.50

ตารางที่ 23 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่
กรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทาง เข้าสู่กรุงเทพมหานคร	หน่วย: คน							
	รวม	เอเชีย	ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง	และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ญาติ/เพื่อน	199	49.75	31.03	30.00	51.83	55.06	58.33	50.00
หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/ หนังสือนำเที่ยว	105	26.25	31.03	20.00	27.52	22.47	25.00	40.00
โทรศัพท์/วิทยุ/อินเทอร์เน็ต	45	11.25	17.24	43.33	8.26	7.87	4.17	10.00
บริษัทนำเที่ยว	20	5.00	3.45	-	6.88	2.24	8.33	-
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร	17	4.25	13.80	3.33	3.67	4.49	-	-
อื่นๆ	14	3.50	3.45	3.33	1.84	7.87	4.17	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาค ยกเว้นภูมิภาคเอเชีย (รวมอาเซียน) มีอัตราส่วนการได้รับข้อมูลจากญาติหรือเพื่อนสูงกว่านักท่องเที่ยวที่จากภูมิภาคเอเชีย โดยนักท่องเที่ยวภูมิภาคโอเชียเนีย มีอัตราส่วนการได้รับข้อมูลจากญาติหรือเพื่อนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.33 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป ตามลำดับ

ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนได้รับข้อมูลจากญาติหรือเพื่อนในอัตราส่วนเท่ากับหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารหรือหนังสือนำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 31.03 และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) รับข้อมูลจากโทรทัศน์หรือวิทยุหรืออินเทอร์เน็ตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.24

2.3 รูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยวยอมสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะอุปนิสัยของนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองมักจะเป็นผู้ที่รักการผจญภัยและต้องการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ให้กับตนเอง นอกจากนี้นักท่องเที่ยวอาจคุ้นเคยกับแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางกับบริษัทนำเที่ยวมักมีเหตุผลจากการที่ไม่คุ้นเคยกับแหล่งท่องเที่ยว และต้องการความสะดวกสบายในการเดินทาง จากตารางที่ 24 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองจำนวน 376 คน หรือร้อยละ 94.00 และมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวจำนวน 24 คน หรือร้อยละ 6.00

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคโอเชียเนียจัดการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเองทุกคน (ร้อยละ 100.00) รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอาจมีการคลาดเคลื่อน เนื่องจากโอกาสในการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยวจะมีน้อยกว่า

ตารางที่ 24 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว

ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรูปแบบการเดินทาง

หน่วย: คน

รูปแบบการเดินทาง	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ท่องเที่ยวกับบริษัทนำเที่ยว	24	6.00	13.79	3.33	7.34	1.12	-	20.00
ท่องเที่ยวด้วยตนเอง	376	94.00	86.21	96.67	92.66	98.88	100.00	80.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

2.4 ยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครยอมสะท้อนให้เห็นถึงความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะได้รับ ในกรณีที่แหล่งท่องเที่ยวมีความดึงดูดใจได้เท่ากัน แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวกในการเข้าถึงน้อยกว่าหรือมีความลำบากในการเดินทาง แหล่งท่องเที่ยวนั้นก็ได้รับความนิยมน้อยกว่าเช่นกัน จากตารางที่ 25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเครื่องบิน จำนวน 357 คน หรือร้อยละ 89.25 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง จำนวน 32 คน หรือร้อยละ 8.00 นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถไฟ จำนวน 9 คน หรือร้อยละ 2.25 และเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถยนต์เช่า จำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.25 ตามลำดับ นอกจากนี้มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเรือ จำนวน 1 คน หรือร้อยละ 0.25

ตารางที่ 25 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามยานพาหนะในการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร

หน่วย: คน

ยานพาหนะในการเดินทาง เข้าสู่กรุงเทพมหานคร	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
เครื่องบิน	357	89.25	79.31	80.00	89.91	92.13	91.66	100.00
รถโดยสารประจำทาง	32	8.00	6.90	13.33	9.63	4.50	4.17	-
รถไฟ	9	2.25	10.34	3.33	0.46	3.37	4.17	-
รถยนต์ส่วนตัว/รถยนต์เช่า	1	0.25	3.45	-	-	-	-	-
อื่นๆ (เรือ)	1	0.25	-	3.33	-	-	-	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาทุกคนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดย

เครื่องบิน รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาค โอเชียเนีย ตามลำดับ ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครโดยเครื่องบินน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.31 รองลงมา เดินทางโดยรถไฟ และรถโดยสารประจำทาง ตามลำดับ

2.5 ผู้ร่วมเดินทางกับนักท่องเที่ยวมีส่วนสำคัญในการเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากการแสดงออกถึงลักษณะและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยลำพังย่อมมีแบบแผนการเดินทางท่องเที่ยวแบบง่ายๆ ในขณะที่ การเดินทางร่วมกับครอบครัวจะมีแบบแผนการเดินทางที่รัดกุมมากกว่า จากตารางที่ 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครโดยลำพัง จำนวน 132 คน หรือร้อยละ 33.00 เป็นอัตราส่วนที่เท่ากับผู้ที่เดินทางร่วมกับเพื่อน รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับคู่ครอง จำนวน 67 คน หรือร้อยละ 16.75 และนักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับครอบครัวหรือญาติ จำนวน 42 คน หรือร้อยละ 10.50 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับบุคคลอื่นๆ จำนวน 27 คน หรือร้อยละ 6.75

ตารางที่ 26 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามผู้ที่ร่วมเดินทางกับนักท่องเที่ยว

ผู้ที่ร่วมเดินทางกับ นักท่องเที่ยว	หน่วย: คน							
	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
เดินทางโดยลำพัง	132	33.00	13.79	56.67	29.36	41.57	29.17	30.00
เดินทางกับคู่ครอง	67	16.75	24.14	3.33	16.06	15.73	25.00	40.00
เดินทางกับครอบครัว/ญาติ	42	10.50	17.24	16.67	11.01	6.74	4.17	10.00
เดินทางกับเพื่อน	132	33.00	41.38	20.00	34.40	32.59	37.50	10.00
อื่นๆ	27	6.75	3.45	3.33	9.17	3.37	4.17	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า มีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคของนักท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) และภูมิภาคอเมริกาส่วนใหญ่เดินทางโดยลำพัง คิดเป็นร้อยละ 56.67 และ 41.57 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียน โอเชียเนีย และยุโรป ส่วนใหญ่เดินทางร่วมกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 41.38 37.50 และ 34.40 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาค ตะวันออกกลางและแอฟริกาส่วนใหญ่เดินทางกับคู่ครอง คิดเป็นร้อยละ 40.00

2.6 วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางเพื่อเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุด จำนวน 344 คน หรือร้อยละ 86.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อทำธุรกิจ จำนวน 30 คน หรือร้อยละ 7.50 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อประชุมหรือสัมมนา จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 1.25 และนักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อปฏิบัติราชการจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 0.75 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ จำนวน 18 คน หรือร้อยละ 4.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง

วัตถุประสงค์หลัก ของการเดินทาง	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
วันหยุด	344	86.00	82.75	76.67	89.91	79.78	87.50	90.00
ทำธุรกิจ	30	7.50	6.90	10.00	6.88	8.99	4.17	10.00
ประชุม/สัมมนา	5	1.25	3.45	-	0.46	2.24	4.17	-
ปฏิบัติราชการ	3	0.75	6.90	3.33	-	-	-	-
อื่นๆ	18	4.50	-	10.00	2.75	8.99	4.17	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกามีอัตราส่วนการเดินทางเพื่อเดินทางในช่วงวันหยุดสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปและโอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 89.91 และ 87.50 ตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อการปฏิบัติราชการทั้งหมดมาจากภูมิภาคเอเชีย (รวมอาเซียน)

2.7 สถานที่พำนักของนักท่องเที่ยวขอมสะท้อนให้เห็นถึงสถานภาพทางการเงินและระยะเวลาที่พำนัก โดยนักท่องเที่ยวที่ต้องการสถานที่พำนักราคาประหยัดมักจะพำนักในเกสต์เฮาส์ ในขณะที่ นักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบาย จะเลือกพำนักในโรงแรม และนักท่องเที่ยวที่ต้องการพำนักในกรุงเทพมหานครเป็นเวลานานจะเลือกพำนักในอพาร์ทเมนต์ จากตารางที่ 28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่พำนักในเกสต์เฮาส์มากที่สุด จำนวน 248 คน หรือร้อยละ 62.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่พำนักในโรงแรม จำนวน 123 คน หรือร้อยละ 30.75 นักท่องเที่ยวที่พำนักในอพาร์ทเมนต์ จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 4.75 และนักท่องเที่ยวที่พำนักบ้านญาติหรือเพื่อน จำนวน 7 คน หรือร้อยละ 1.75 ตามลำดับ นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวที่พำนักในสถานที่อื่นๆ ได้แก่ หอพักเยาวชน จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 0.75

ตารางที่ 28 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานที่พำนัก

สถานที่พำนัก	หน่วย: คน							
	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
เกสต์เฮาส์	248	62.00	44.83	60.00	64.22	61.80	58.33	80.00
อพาร์ทเมนต์	19	4.75	13.79	10.00	1.38	7.86	8.33	-
โรงแรม	123	30.75	34.48	30.00	32.57	26.97	29.17	20.00
บ้านญาติ/เพื่อน	7	1.75	6.90	-	1.38	2.25	-	-
อื่นๆ (หอพักเยาวชน)	3	0.75	-	-	0.45	1.12	4.17	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาคส่วนใหญ่พำนักในเกสต์เฮาส์ โดยนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา มีอัตราส่วนนักท่องเที่ยวที่พำนักในเกสต์เฮาส์สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป และอเมริกา มีอัตราส่วนร้อยละ 64.22 และ 61.80 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนมีอัตราส่วนของผู้ที่พำนักในเกสต์เฮาส์ใกล้เคียงกับผู้ที่พักในโรงแรมมากที่สุด โดยมีผู้ที่พำนักในเกสต์เฮาส์ คิดเป็นร้อยละ 44.83 และผู้ที่พำนักในโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 34.48

2.8 ประเภทยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากที่สุด ช่อมสะท้อนให้เห็นถึงความสะดวกในการเดินทางที่นักท่องเที่ยวจะได้รับจากยานพาหนะประเภทนั้น จากตารางที่ 29 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครโดยรถโดยสารประจำทางจำนวน 166 คน หรือร้อยละ 41.50 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถแท็กซี่หรือตุ๊ก ตุ๊ก จำนวน 133 คน หรือร้อยละ 33.25 นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถไฟฟ้า จำนวน 48 คน หรือร้อยละ 12.00 นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยเรือจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 7.00 และนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัวหรือรถยนต์เช่า จำนวน 4 คน หรือร้อยละ 1.00 ตามลำดับ นอกจากนี้มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวโดยยานพาหนะอื่นๆ เช่น รถจักรยานหรือการเดิน จำนวน 21 คน หรือร้อยละ 5.25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาคส่วนใหญ่ใช้บริการรถโดยสารประจำทางมากที่สุด โดยนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคโอเชียเนียมีอัตราส่วนการใช้บริการรถโดยสารประจำทางสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.83 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป คิดเป็นร้อยละ 43.12 และนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) และภูมิภาคตะวันออกกลางมีอัตราส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 40.00 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนใช้บริการรถโดยสารประจำทางในอัตราส่วนที่เท่ากับใช้บริการรถไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 34.48

ตารางที่ 29 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภทยานพาหนะในการเดินทาง
ท่องเที่ยว

หน่วย: คน

ประเภทยานพาหนะ ในการเดินทางท่องเที่ยว	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
รถโดยสารประจำทาง	166	41.50	34.48	40.00	43.12	39.32	45.83	40.00
รถแท็กซี่/ตุ๊ก ตุ๊ก	133	33.25	27.59	33.33	33.03	35.96	33.33	30.00
เรือ	28	7.00	3.45	-	8.26	8.99	4.17	-
รถไฟฟ้า	48	12.00	34.48	13.33	9.63	8.99	12.50	20.00
รถยนต์ส่วนตัว/รถยนต์เช่า	4	1.00	-	6.67	0.46	1.12	-	-
อื่นๆ	21	5.25	-	6.67	5.50	5.62	4.17	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

2.9 จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนักในกรุงเทพมหานครย่อมส่งผล
กระทบต่อจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวใช้จ่าย การที่นักท่องเที่ยวมีจำนวนวันที่พำนักเพิ่ม
ขึ้นจะส่งผลให้จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวจะต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้นด้วย จากตารางที่ 30 พบว่า
กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่คาดว่าจะพำนักในกรุงเทพมหานคร
1-7 วัน จำนวน 265 คน หรือร้อยละ 66.25 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะ
พำนัก 8-14 วัน จำนวน 59 คน หรือร้อยละ 14.75 นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะพำนักมากกว่า
30 วัน จำนวน 27 คน หรือร้อยละ 6.75 นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะพำนัก 22-30 วัน
จำนวน 26 คน หรือร้อยละ 6.50 และนักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก 15-21 วัน จำนวน 23
คน หรือร้อยละ 5.80 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยว
เที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา มีอัตราส่วนการพำนักในกรุงเทพมหานคร
1-7 วัน สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป

และภูมิภาคอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 73.85 และ 68.96 ตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย (ไม่รวมอาเซียน) มีจำนวนวันที่พำนักมากกว่า 15 วันสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.33

ตารางที่ 30 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก
ในกรุงเทพมหานคร

หน่วย: คน

จำนวนวันที่นักท่องเที่ยว คาดว่าจะพำนัก	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
1-7 วัน	265	66.25	68.96	26.67	73.85	58.43	66.67	80.00
8-14 วัน	59	14.75	13.79	30.00	13.76	14.61	12.50	-
15-21 วัน	23	5.80	3.45	13.33	4.59	6.74	8.33	-
22-30 วัน	26	6.50	-	16.67	4.13	8.99	12.50	10.00
มากกว่า 30 วัน	27	6.75	13.79	13.33	3.67	11.23	-	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

2.10 จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จากตารางที่ 31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 232 คน หรือร้อยละ 58.00 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะใช้จ่ายเงิน 20,000–39,999 บาท จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 18.75 นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะใช้จ่ายเงิน 40,000–59,999 บาท จำนวน 49 คน หรือร้อยละ 12.25 นักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะใช้จ่ายเงิน 60,000–79,000 บาท จำนวน 15 คน หรือร้อยละ 3.75 และนักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายเงินสูงกว่า 80,000 บาท จำนวน 13 คน หรือร้อยละ 3.25 ตามลำดับ และมีนักท่องเที่ยวที่ไม่ตอบคำถาม ร้อยละ 4.00

เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจำแนกตามภูมิภาค พบว่า นักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาคส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้จ่ายเงินในกรุงเทพมหานครต่ำกว่า 20,000 บาท โดยเป็นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.14 รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอาเซียนและโอเชียเนีย คิดเป็นร้อยละ 58.62 และ 54.17 ตามลำดับ ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียที่ส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้จ่ายเงิน 20,000–39,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตารางที่ 31 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่าย
ในกรุงเทพมหานคร

จำนวนวันเงินนักท่องเที่ยว คาดว่าจะใช้จ่าย	หน่วย: คน							
	รวม	เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
ต่ำกว่า 20,000 บาท	232	58.00	58.62	26.67	65.14	53.94	54.17	40.00
20,000-39,999 บาท	75	18.75	31.03	33.33	16.97	15.73	12.50	20.00
40,000-59,999 บาท	49	12.25	3.45	23.33	9.18	16.85	12.50	30.00
60,000-79,999 บาท	15	3.75	3.45	3.33	3.21	4.49	8.33	-
สูงกว่า 80,000 บาท	13	3.25	-	10.00	1.83	6.74	-	-
ไม่ตอบคำถาม	16	4.00	3.45	3.33	3.67	2.25	12.50	10.00
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

3. ทักษะด้านการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยว

ทักษะด้านการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

3.1 สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 32 พบว่า สิ่งจูงใจสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว เช่น วัด พิพิธภัณฑน์ สวนสาธารณะ ศูนย์การค้า สวนสัตว์ เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 4.14) รองลงมา ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่นในควมมีมิตรไมตรี ความเป็นเจ้าบ้านที่ดี เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย 4.10) และ ต้นทุนการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.98) ตามลำดับ และสิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครน้อยที่สุด ได้แก่ การเยี่ยมชมวัดหรือเพื่อน (ค่าเฉลี่ย 2.53)

ตารางที่ 32 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อ
สิ่งจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ประเภท	เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ						
1. สถานที่ท่องเที่ยว	4.03	4.00	4.19	4.17	3.96	3.90	4.14	เห็นด้วย
2. วัฒนธรรมประเพณีไทย	3.76	3.76	3.86	3.96	3.96	3.80	3.87	เห็นด้วย
3. ความบันเทิง	3.59	3.72	3.52	3.31	3.58	3.80	3.50	เห็นด้วย
4. การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	4.28	3.75	3.89	3.48	3.96	4.50	3.84	เห็นด้วย
5. สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	3.90	3.31	3.73	3.70	3.83	3.60	3.71	เห็นด้วย
6. ประชาชนท้องถิ่น	4.07	3.72	4.10	4.25	4.13	4.00	4.10	เห็นด้วย
7. ต้นทุนการท่องเที่ยว	4.14	4.10	3.87	4.06	4.33	4.20	3.98	เห็นด้วย
8. คำแนะนำจากผู้อื่น	3.27	3.32	3.36	3.42	3.48	3.70	3.38	ไม่แน่ใจ
9. การเยี่ยมชมวัดหรือเพื่อน	3.00	3.18	2.41	2.53	2.24	2.78	2.53	ไม่เห็นด้วย
10. ความสะดวกในการเดินทาง สู่จังหวัดหรือประเทศอื่นๆ	3.41	3.17	3.85	3.81	3.96	3.80	3.76	เห็นด้วย
11. เหตุการณ์หรือเทศกาลพิเศษ	3.48	2.93	2.94	3.02	3.05	3.20	3.01	ไม่แน่ใจ
12. สิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ	3.64	3.89	3.49	3.56	3.52	3.70	3.55	เห็นด้วย

ที่มา: จากการสำรวจ

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีทัศนคติต่อสิ่งจูงใจในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ดังนี้ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติเห็นด้วยที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณีไทย ความบันเทิง การช้อปปิ้งและของที่ระลึก สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประชาชนท้องถิ่น ดันทุนการท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางสู่จังหวัดหรือประเทศอื่นๆ และสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติไม่แน่ใจที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เนื่องจากคำแนะนำจากผู้อื่น และเหตุการณ์หรือเทศกาลพิเศษ และนักท่องเที่ยวยังมีทัศนคติไม่เห็นด้วยที่เดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเนื่องจากการเยี่ยมชมญาติหรือเพื่อน

3.2 ดันทุนการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาถึงระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อดันทุนการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 33 พบว่า ดันทุนการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความสูงที่สุด ได้แก่ ดันทุนด้านการเดินทางท่องเที่ยวทั่วไป (ค่าเฉลี่ย 3.02) รองลงมา ได้แก่ ดันทุนด้านความบันเทิง (ค่าเฉลี่ย 2.83) และดันทุนด้านค่าเข้าชมสถานที่ต่างๆ (ค่าเฉลี่ย 2.79) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยดังกล่าวยังอยู่ในระดับสมเหตุสมผล และดันทุนการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าราคาถูกที่สุด ได้แก่ ดันทุนด้านอาหารและเครื่องดื่ม

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีทัศนคติต่อดันทุนการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ดังนี้ ดันทุนการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าราคาสมเหตุสมผล ได้แก่ ดันทุนด้านการสื่อสาร ความบันเทิง ค่าเดินทางท่องเที่ยวทั่วไป ค่าเข้าชมสถานที่ต่างๆ และการแพทย์และการบริการด้านสุขภาพ ดันทุนการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่ามีราคาถูก ได้แก่ ดันทุนด้านที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม การคมนาคม และการช้อปปิ้งและของที่ระลึก

3.3 สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุง

เมื่อพิจารณาถึงสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศต้องการให้มีการปรับปรุงการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จากตารางที่ 34 พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงมากที่สุด ได้แก่ ภาวะมลพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.47) รองลงมา

ได้แก่ การจราจร (ค่าเฉลี่ย 4.31) และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย (ค่าเฉลี่ย 3.50) ตามลำดับ และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงน้อยที่สุด ได้แก่ การบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 2.55)

กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีทัศนคติต่อสิ่งที่ต้องการให้มีการปรับปรุงในกรุงเทพมหานคร ดังนี้ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ต้องการให้มีการปรับปรุงการจราจร และภาวะมลพิษ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติเห็นด้วยที่ต้องการให้มีการปรับปรุงความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย นักท่องเที่ยวมีทัศนคติไม่แน่ใจที่ต้องการให้มีการปรับปรุงความสามารถในการสื่อสารด้านภาษา ต้นทุนการท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น ความปลอดภัย การคมนาคม ความสะดวกในการสื่อสาร และนักท่องเที่ยวมีทัศนคติไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะมีการปรับปรุงการบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 33 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อ
ต้นทุนการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

ประเภท	เอเชีย		ยุโรปอเมริกา		โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ						
1. ที่พัก	2.76	2.28	2.30	2.55	2.25	2.40	2.39	ราคาถูก
2. อาหารและเครื่องดื่ม	2.48	1.86	2.00	2.21	2.08	2.00	2.08	ราคาถูก
3. การคมนาคม	2.66	2.03	2.11	2.36	1.96	2.50	2.20	ราคาถูก
4. การสื่อสาร	3.03	2.72	2.53	2.69	2.50	2.70	2.63	สมเหตุสมผล
5. ความบันเทิง	3.07	2.75	2.86	2.79	2.52	2.80	2.83	สมเหตุสมผล
6. ค่าเดินทางท่องเที่ยวทั่วไป	3.10	3.35	3.01	2.96	2.81	3.20	3.02	สมเหตุสมผล
7. ค่าเข้าชมสถานที่ต่างๆ	3.03	2.90	2.77	2.76	2.50	3.20	2.79	สมเหตุสมผล
8. การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	2.86	2.52	2.39	2.64	2.25	2.10	2.47	ราคาถูก
9. การแพทย์และการบริการ ด้านสุขภาพ	2.83	3.09	2.69	2.68	2.76	2.76	2.73	สมเหตุสมผล

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 34 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อ
สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงในกรุงเทพมหานคร

ประเภท	เอเชีย		ยุโรปอเมริกา		โอเชียเนีย	ตะวันออกกลาง	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ						
1. การจราจร	4.34	4.17	4.29	4.31	4.46	4.50	4.31	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ภาวะมลพิษ	4.31	4.07	4.52	4.46	4.75	4.70	4.47	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย	3.52	3.79	3.45	3.47	3.50	4.00	3.50	เห็นด้วย
4. ความสามารถในการสื่อสาร ด้านภาษา	3.97	3.50	3.01	3.11	2.71	3.40	3.13	ไม่แน่ใจ
5. ต้นทุนการท่องเที่ยว	3.29	3.00	2.55	2.54	2.83	2.90	2.66	ไม่แน่ใจ
6. ประชาชนท้องถิ่น	2.97	3.17	2.64	2.69	3.09	3.00	2.75	ไม่แน่ใจ
7. ความปลอดภัย	3.03	3.33	2.89	2.78	3.29	2.90	2.94	ไม่แน่ใจ
8. การคมนาคม	3.59	3.20	2.93	2.87	3.04	3.00	2.99	ไม่แน่ใจ
9. ความสะดวกในการสื่อสาร	3.24	3.10	2.63	2.77	2.83	2.60	2.75	ไม่แน่ใจ
10. การบริการข้อมูลนักท่องเที่ยว	2.75	3.17	2.50	2.44	2.42	2.60	2.55	ไม่เห็นด้วย

ที่มา: จากการสำรวจ

3.4 ความต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จากตารางที่ 35 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีก จำนวน 348 คน หรือร้อยละ 87.00 นักท่องเที่ยวที่ไม่แน่ใจว่าจะกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีกหรือไม่ จำนวน 43 คน หรือร้อยละ 10.75 และมีนักท่องเที่ยวที่ไม่ต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีก จำนวน 9 คน หรือร้อยละ 2.25 โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่ากรุงเทพมหานครมีปัญหาภาวะมลพิษ และมีความแออัดมากเกินไป

ตารางที่ 35 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยว
ในกรุงเทพมหานครจำแนกความต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

หน่วย: คน

ความต้องการกลับมา ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	รวม		เอเชีย		ยุโรป	อเมริกา	โอเชียเนีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	อาเซียน	เอเชียอื่นๆ				
กลับมา	348	87.00	89.66	80	86.24	91.01	83.33	90.0
ไม่แน่ใจ	43	10.75	10.34	20	11.01	6.74	12.50	10.00
ไม่กลับมา	9	2.25	-	-	2.75	2.25	4.17	-
รวม	400	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4. ปัจจัยที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร สามารถทำการวิเคราะห์ได้โดยการนำปัจจัยทั้งทางด้านลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มาคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ร่วมกับภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สามารถแสดงผลการศึกษาได้ดังนี้

จากตารางที่ 36 พบว่า ปัจจัยที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร ด้านลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์ต่อภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ระดับการศึกษา และรายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนการหักภาษี ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์ต่อภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวซ้ำ แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร รูปแบบการท่องเที่ยว ยานพาหนะที่ใช้เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ผู้ที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก และจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
กับข้อมูลด้านลักษณะทั่วไป และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว	
1.1 เพศ	7.071
1.2 อายุ	28.318
1.3 ระดับการศึกษา	34.855 *
1.4 สถานภาพสมรส	19.874
1.5 อาชีพ	28.762
1.6 รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี	49.700 *
2. พฤติกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	
2.1 การท่องเที่ยวซ้ำ	14.838 *
2.2 แหล่งข้อมูลก่อนการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	60.020 *
2.3 รูปแบบการท่องเที่ยว	12.954 *
2.4 ยานพาหนะที่ใช้เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร	43.244 *
2.5 ผู้ที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว	33.151 *
2.6 วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	36.362 *
2.7 สถานที่พำนัก	28.703
2.8 ยานพาหนะที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	33.392
2.9 จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนัก	43.834 *
2.10 จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร	44.562 *

หมายเหตุ: * แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางที่ 37 พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร พบว่า สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่มีความสัมพันธ์ต่อ

ภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ประชาชนท้องถิ่น ดันทุนการท่องเที่ยว การเยี่ยมญาติหรือเพื่อน และสิ่งอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ ดันทุนการท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่มีความสัมพันธ์ต่อภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม การคมนาคม การสื่อสาร การซื้อสินค้าและของที่ระลึก สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุงที่มีความสัมพันธ์ต่อภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษา ดันทุนการท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และการบริการข้อมูลการท่องเที่ยว

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ กับข้อมูลทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ประเภท	ค่าไคสแควร์
1. สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	
1.1 สถานที่ท่องเที่ยว	28.735
1.2 วัฒนธรรมประเพณีไทย	36.283
1.3 ความบันเทิง	31.331
1.4 การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	58.313 *
1.5 สิ่งอำนวยความสะดวก	33.465
1.6 ประชาชนท้องถิ่น	54.509 *
1.7 ดันทุนการท่องเที่ยว	45.435 *
1.8 คำแนะนำจากผู้อื่น	21.865
1.9 การเยี่ยมญาติหรือเพื่อน	42.564 *
1.10 ความสะดวกในการเข้าถึงจังหวัดหรือประเทศอื่นๆ	31.690
1.11 เหตุการณ์หรือเทศกาลพิเศษ	21.955
1.12 สิ่งอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ	41.363 *

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ประเภท	ค่าไคสแควร์
2. ดัชนีด้านต่างๆ ในการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	
2.1 ที่พัก	36.908 *
2.2 อาหารและเครื่องดื่ม	47.681 *
2.3 การคมนาคม	50.940 *
2.4 การสื่อสาร	47.952 *
2.5 ความบันเทิง	32.982
2.6 การเดินทางท่องเที่ยว	30.793
2.7 ค่าผ่านประตู	30.328
2.8 การซื้อสินค้าและของที่ระลึก	50.121 *
2.9 การแพทย์และบริการด้านสุขภาพ	34.623
3. สิ่งต่างๆ ในกรุงเทพมหานครที่นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการปรับปรุง	
3.1 การจราจร	21.343
3.2 ภาวะมลพิษ	37.504
3.3 ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย	27.324
3.4 ความสามารถในการสื่อสารด้านภาษา	67.226 *
3.5 ดัชนีการท่องเที่ยว	65.788 *
3.6 ประชาชนท้องถิ่น	41.661 *
3.7 ความปลอดภัย	27.000
3.8 การคมนาคม	24.835
3.9 ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร	38.291 *
3.10 การบริการข้อมูลการท่องเที่ยว	38.898 *

หมายเหตุ: * แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ที่มา: จากการสำรวจ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ ซึ่งมีส่วนในการสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการค้าและดุลการชำระเงิน ทำให้เกิดการลงทุนลดปัญหาการว่างงาน และเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค โดยกรุงเทพมหานครเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวและนำรายได้เข้าสู่ประเทศมากที่สุด เนื่องจากเป็นเมืองหลวงซึ่งเป็นศูนย์กลางในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะการเป็นศูนย์กลางการบินในระดับภูมิภาค ความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง การติดต่อสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ศูนย์การค้า และมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่งที่สำคัญ สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ดังนั้นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครให้มีศักยภาพยิ่งขึ้น

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ถึงวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2546 จำนวน 400 ตัวอย่าง สามารถสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. โครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร

การศึกษาโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครจากรายงานสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทย โดยในปี พ.ศ. 2544 มีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8,348,911 คน-ครั้ง หรือร้อยละ 39.11 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในทวีปเอเชีย (ร้อยละ 55.26) รองลงมา ได้แก่ ทวีปยุโรป (ร้อยละ 29.31) และทวีปอเมริกา (ร้อยละ 7.16) ตามลำดับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 55.64) อายุ 25-34 ปี (ร้อยละ 29.99) มีอาชีพพนักงานหรือลูกจ้าง (ร้อยละ 31.04) เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร โดยเครื่องบิน (ร้อยละ 94.58) เป็นการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน (ร้อยละ 87.12) โดยพำนักในโรงแรม (ร้อยละ 96.89) และใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าและของที่ระลึกมากที่สุด (ร้อยละ 37.10)

2. สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และทัศนคติด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

2.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลการศึกษาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในภูมิภาคยุโรป มีสัญชาติเป็นชาวสหราชอาณาจักร เพศชาย อายุ 25-34 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด มีอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ รายได้ต่ำกว่า 20,000 ดอลลาร์สหรัฐ

2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก โดยก่อนที่จะเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลด้านการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครจากญาติหรือเพื่อน เป็นการจัดการเดินทางด้วยตนเองและเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร โดยเครื่องบิน โดยเป็นการเดินทางท่องเที่ยวตามลำพังใน

อัตราส่วนที่เท่ากับการเดินทางร่วมกับเพื่อน วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครคือการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด ฟานักในเกสเฮาส์ ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง นักท่องเที่ยวคาดว่าจะเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร 1-7 วัน และจะใช้จ่ายเงินในกรุงเทพมหานครต่ำกว่า 20,000 บาท

2.3 ทักษะคิดด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลการศึกษาทักษะคิดด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า สิ่งจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ สถานที่ท่องเที่ยว รองลงมา ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น และต้นทุนด้านการท่องเที่ยว ตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีทัศนคติด้านต้นทุนการเดินทางทุกประเภทมีราคาถูกและสมเหตุสมผล สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับปรุงการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ ภาวะมลพิษ รองลงมา ได้แก่ การจราจร และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการกลับมาท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครอีกครั้ง

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครด้วยสถิติโคสแควร์ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศกับปัจจัยด้านต่างๆ ของนักท่องเที่ยว ณ ระดับนัยสำคัญ 95 พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ รายได้ส่วนบุคคลต่อปีก่อนหักภาษี และระดับการศึกษา ปัจจัยด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งข้อมูลก่อนการเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะพำนักในกรุงเทพมหานคร ยานพาหนะที่ใช้เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานคร จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวคาดว่าจะใช้จ่ายในกรุงเทพมหานคร การท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง รูปแบบการเดินทาง และผู้ที่ร่วมเดินทางกับนักท่องเที่ยว ปัจจัยด้านทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิภาคของนักท่องเที่ยว

ด้านสิ่งจูงใจในการท่องเที่ยว ได้แก่ การซื้อสินค้าและของที่ระลึก ประชาชนท้องถิ่น
 ด้านทุนการท่องเที่ยว การเยี่ยมชมญาติหรือเพื่อน และสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจเป็นพิเศษ
 ด้านต้นทุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการคมนาคม อาหารและเครื่องดื่ม การซื้อ
 สินค้าและของที่ระลึก การสื่อสาร และค่าที่พัก ด้านสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ปรับ
 ปรุง ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร ต้นทุนการเดินทาง การบริการ
 ข้อมูลการท่องเที่ยว ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และประชาชนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 ของกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมากมายหลาย
 ประเภท ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวควรคำนึงถึง
 ความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 หลายประเภทไม่มีการจดทะเบียนต่อหน่วยงานใดๆ ทำให้ยากต่อการควบคุม ดูแล ให้มี
 คุณภาพ มาตรฐาน และเป็นสาเหตุให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลทางสถิติ

2. การเพิ่มรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถทำได้โดยการส่งเสริมให้มี
 การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและขยายวันท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยการสร้างความ
 ประทับใจในเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยว ความมีมิตรไมตรี และการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของ
 คนท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญต่อการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้การสร้างความ
 เชื่อมมั่นให้กับนักท่องเที่ยวในเรื่องของความปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่พำนักอยู่ใน
 กรุงเทพมหานคร การขจัดปัญหาการหลอกลวงนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ
 และการค้ากำไรเกินควรจากนักท่องเที่ยวก็สิ่งสำคัญ

3. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ไปยังสื่อ
 ต่างๆ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่กำลังท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากนักท่องเที่ยว
 เหล่านี้จะเป็นสื่อสำคัญที่จะเชิญชวนนักท่องเที่ยวอื่นๆ ให้ตัดสินใจเดินทางเข้ามา

ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ สื่ออื่นๆ ได้แก่ สิ่งตีพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ก็สามารถประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี

4. ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีไทย ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนโบราณ แบบไทย มวยไทย และสินค้าหัตถกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นไทย เป็นต้น เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครจากชื่อเสียงของอุตสาหกรรมเหล่านี้

5. ภาครัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการร่วมมือกันปรับปรุงและแก้ไข ปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภาวะมลพิษ การจราจร และความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง นอกจากนี้ การเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการท่องเที่ยว และเป็นการกระจายจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้สู่ท้องถิ่น

6. การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ควรควบคู่ไปกับการให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนท้องถิ่นถึงประโยชน์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และความสำคัญของการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางการท่องเที่ยว เพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างยั่งยืน

ภาคผนวก

The purpose of this questionnaire is to collect data for a thesis on a study on influential factors determining the number of international tourists in Bangkok. This study is part of a master degree of economics at Ramkhamhaeng University.

Your cooperation is highly appreciated. This study will contribute to Bangkok tourism in the future.

Would you please answer the question by marking (X) in the blank.

Personal data

1. Nationality.-----
2. Sex.

☐ 1. Male	☐ 2. Female
----------------------------------	------------------------------------
3. Age.

☐ 1. Under 25 years	☐ 2. 25 - 34 years
☐ 3. 35 -- 44 years	☐ 4. 45 -- 54 years
☐ 5. 55 years and over	
4. Education.

☐ 1. High school or less	☐ 2. Vocational degree
☐ 3. Bachelor degree	☐ 4. Higher than bachelor degree
☐ 5. Other (Specify)-----	
5. Marital Status.

☐ 1. Single	☐ 2. Married
☐ 3. Separated	☐ 4. Widowed
☐ 5. Other (Specify)-----	
6. Occupation.

☐ 1. Student	☐ 2. Laborer / Service worker
☐ 3. Commercial personnel	☐ 4. Administrative & managerial
☐ 5. Professional	☐ 6. Retired & unemployed
☐ 7. Other (Specify)-----	
7. Annual personal income before taxes.

☐ 1. Less than 20,000 US\$	☐ 2. 20,000 -- 39,999 US\$
☐ 3. 40,000 -- 59,999 US\$	☐ 4. 60,000 -- 79,999 US\$
☐ 5. More than 80,000 US\$	

Tourist's behavior data

8. Is this your first visit to Bangkok?

☐ 1. Yes	☐ 2. No,----- times
---------------------------------	--

Tourist's attitude data

18. What do you think about your motivations of travelling in Bangkok?

Items	Strongly Disagree	Disagree	Undecided	Agree	Strongly Agree
1. Attractive destinations (palaces, temples, museums, parks, markets, zoos / animal farms, etc.)					
2. Thai traditional culture (cultural performance, cultural activities, etc.)					
3. Entertainment					
4. Shopping goods / souvenirs					
5. Facilities (accommodation, transportation, restaurant, communication, etc.)					
6. Local people (friendliness, hospitality, etc.)					
7. Cost of travelling					
8. Other's recommendation					
9. Visit relatives / friends					
10. Accessibility to another provinces / countries					
11. Special events / festivals					
12. Special interests (Thai boxing, Thai food, Thai massage, meditation, sports, etc.)					

19. What do you think about the cost of travelling in Bangkok?

Items	Very Cheap	Cheap	Reasonable	Expensive	Very Expensive
1. Accommodation					
2. Food & beverage					
3. Transportation					
4. Communicative facilities					
5. Entertainment					
6. Sightseeing tours					
7. Admission fees					
8. Shopping goods & souvenirs					
9. Medical and other healthcare services					

20. What would you do to improve tourism in Bangkok?

Items	Strongly Disagree	Disagree	Undecided	Agree	Strongly Agree
1. Traffic					
2. Pollution					
3. Untidiness					
4. Language communicative ability					
5. Cost of travelling					
6. People (dishonesty, impoliteness, etc.)					
7. Security					
8. Transportation					
9. Communicative facilities (post services, telephone, internet, etc.)					
10. Tourist information services					

21. Would you like to come back to Bangkok again?

1. Yes

2. Uncertain

3. No, because _____

22. Any recommendations for Bangkok tourism.

Thank you for your cooperation.

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540-2544. สภากรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ.
กรุงเทพมหานคร: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
_____. 2540-2544. รายงานประจำปี. กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย.
- _____. 2543. **International tourist arrivals 2000**. กรุงเทพมหานคร:
กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- _____. 2543. **Tourist expenditure survey 2001**. กรุงเทพมหานคร:
กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กรุงเทพมหานคร. 2540. **แนะนำกรุงเทพมหานคร 2540**. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักบริการวิชาการ. 2535. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษา
เบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.
กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. 2542. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรชัย ปานเฟื่อง. 2543. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐกานต์ โรจนุดมะ. 2542. ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของ
ชาวกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คู่ย์ ชุมสาย, ม.ล. และญิบพัน พรหม โยธี. 2527. **ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว**.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- ธงชัย ฐิติวิริยะ. 2541. อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี พ.ศ. 2530-2540. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2545. สถิติเศรษฐกิจและการเงินรายเดือน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ประกาศิต ทองเจือเพชร. 2544. ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวชาวอเมริกา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประคอง วรรณสูตร. 2542. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญแข แสงแก้ว และคณะ. 2539. รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ปี พ.ศ. 2539. กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- วิโชค อ่างมณี. 2532. อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วินิจ วีรยางกูร. 2532. การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล. 2528. รายงานการวิจัยเรื่อง ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. 2545. ของดีกรุงเทพฯ. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- สิรินาถ นุชชัยเหล็ก. 2541. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรศักดิ์ บุนนาค และวันรักษ์ มีงมณีนาकिन. 2538. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น (จุลภาค). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

อุทุมพร จามรมาน. 2535. ไคสแควร์ (chi-square): การทดสอบทางสถิติ.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พี่น้องพิบูลย์.

Bangkok Metropolitan Administration. 2002. **Bangkok metropolitan administration 2002**. Bangkok: Printing House Of Thammasat University.

Cooper, Chris, John Fletcher, David Gilbert, and Stephen Wanhall. 1993. **Tourism principles and practice**. United Kingdom: Pitman.

Weaver, David, and Martin Opperman. 2000. **Tourism management**. Australia: John Wiley & Sons.

Williams, Allan M, and Gareth Shaw. 1998. **Tourism and economic development (Western European experiences)**. United Kingdom: Pinter.

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ ชื่อสกุล : นางสาวสุมนา วงศ์ภักดิ์
- วัน เดือน ปี เกิด : 25 มิถุนายน 2519
- สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
- วุฒิการศึกษา : สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก
โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536
สำเร็จปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)
จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2540
- ตำแหน่งหน้าที่
การงานปัจจุบัน : นักประชาสัมพันธ์ ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
ฝ่ายประสานงานและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร